

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodáření vybraných obcí v Žilinskem kraji
Financial Management of the Selected Municipalities in the Žilina Region

Študent: Katarína Martinčeková

Vedúci bakalárskej práce: Ing. Bc. Jiří Bečica, PhD.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Katarína Martinčeková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Hospodaření vybraných obcí v Žilinském kraji
Financial Management of the Selected Municipalities in the Žilina Region
Jazyk vypracování: slovenština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Pravidla fungování územní samosprávy ve Slovenské republice
3. Charakteristika a analýza hospodaření obce Horný Vadičov a Radoľa
4. Zhodnocení hospodaření vybraných obcí v letech 2010-2014
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

CIBÁKOVÁ, Viera et al. *Ekonomika verejného sektora*. Bratislava: Iura Edition, 2012. 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.

KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. *Účtovníctvo obcí*. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

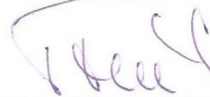
ŠEBOVÁ, Miriam et al. *Aktuálne koncepty ekonomiky a riadenia samospráv*. Košice: Ekonomická fakulta, TU Košice, 2012. 183 s. ISBN 978-80-553-1264-4.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

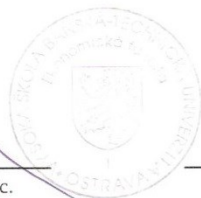
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Miestoprísažne prehlasujem, že som celú prácu vrátane príloh vypracovala samostatne.
Využitú literatúru som uviedla v zozname použitej literatúry.

V Ostrave 06.05.2016

Katarína Martinčeková

Pod'akovanie

Pod'akovanie patrí váženému pánovi Ing. Bc. Jiřímu Bečicovi, PhD. za jeho čas, ochotu a rady, ktoré mi poskytol a zamestnancom obecných úradov, ktorí boli ochotní a poskytli mi potrebné informácie k spracovaniu tejto bakalárskej práce. Veľká vďaka patrí celej mojej rodine, ktorá mi bola oporou, počas celého štúdia a priateľovi, ktorý ma vždy podržal v ťažkých chvíľach, pretože nie vždy to bolo ľahké.

Obsah

1 ÚVOD	5
2 PRAVIDLÁ FUNGOVANIA ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	7
2.1 Charakteristika obcí v Slovenskej republike	8
2.1.1 Pôsobnosť obcí	10
2.1.2 Orgány obcí	11
2.2 Financovanie obcí	14
2.3 Majetok obcí	15
2.4 Hospodárenie obcí	16
2.4.1 Rozpočet	16
2.4.2 Záverečný účet	23
3 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA HOSPODÁRENIA OBCE HORNÝ VADIČOV A RADOĽA	24
3.1 História a súčasnosť obce Horný Vadičov	24
3.1.1 História obce	25
3.1.2 Súčasnnosť obce	25
3.2 História a súčasnosť obce Radoľa	26
3.2.1 História obce	26
3.2.2 Súčasnnosť obce	27
3.3 Analýza hospodárenia obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014	28
3.3.1 Príjmy obce	29
3.3.2 Výdavky obce	32
3.4 Analýza hospodárenia obce Radoľa za obdobie 2010-2014	35
3.4.1 Príjmy obce	36
3.4.2 Výdavky obce	39
4 ZHODNOTENIE HOSPODÁRENIA VYBRANÝCH OBCÍ ZA OBDOBIE 2010-2014 ..	42
4.1 Hospodárenie obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014	42
4.1.1 Príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa	43
4.1.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa	45
4.2 Štatistická (funkčná) klasifikácia výdavkov verejnej správy	46

4.2.1 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na ochranu životného prostredia.....	48
4.2.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť	51
4.2.3 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo	54
4.2.4 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na vzdelávanie.....	56
5 ZÁVER.....	62
Zoznam použitej literatúry	64
Zoznam skratiek	67
Zoznam tabuliek a grafov	
Prehlásenie k využitiu výsledkov bakalárskej práce	
Zoznam príloh	
Prílohy	

1 ÚVOD

Dôležitou formou verejnej správy je pojem samospráva, ktorý poukazuje na to, že občan ako samostatný subjekt si dokáže realizovať prevažnú časť úloh, ktoré vykonáva správa. Jednou zo zložiek samosprávy je územná samospráva, ktorej hlavnou podstatou je obec. Forma tejto samosprávy je podmienená existenciou určitej legislatívy, ktorá napomáha k jej správne fungovaniu. Dlhé roky prechádzala samospráva formovaním na takú úroveň, aby mohla svojou existenciou čo najviac pomáhať ľuďom a hájiť ich záujmy.

Územná samospráva má svoj dlhodobý stanovený cieľ a jeho podstatou je rozvíjať a dbať na kvalitný život svojich občanov, a to pri zachovávaní trvalo udržateľného rozvoja. Všetky obce v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) majú svoj rozpočet, na základe ktorého sa snažia počas celého roka čo najlepšie hospodáriť. Tento rozpočet poskytuje dosť podrobné informácie o jednotlivých položkách, ktoré obsahuje, a aj na základe rozpočtu môžu byť občania viac zakomponovaní do systému fungovania. Vďaka tomu, že je rozpočet pre občanov zverejnený skôr ako bude právoplatný, majú možnosť sa zapojiť a priblížiť tejto problematike a uvedomiť si, že to všetko je spracované v ich záujme.

Hlavným cieľom je porovnanie výdavkov oboch vybraných obcí, Horný Vadičov a Radoľa, v oblasti ochrany životného prostredia, bývania a občianskej vybavenosti, rekreácie, kultúry, náboženstva a v oblasti vzdelávania, a to za sledované obdobie 2010-2014. **Vedľajším cieľom** práce je zhodnotenie a porovnanie hospodárenia obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014.

Bakalárska práca je rozdelená do piatich kapitol, ktorých súčasťou je úvod a záver. Celá práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. Prvú kapitolu tvorí úvod do problematiky. Druhá kapitola sa zameriava na teoretické poznatky v oblasti územnej samosprávy, jej členenia a pojmu obec v rámci SR. Druhá kapitola je zároveň teoretickou časťou celej práce. Približuje informácie týkajúce sa pôsobnosti obcí, ich orgánov, financovania, majetku a hospodárenia obcí v SR, ale zároveň sú zaznamenané aj rozdiely s Českou republikou (ďalej len „ČR“). Jednotlivé časti celej kapitoly sú zamerané na pravidlá fungovania i v ČR, pretože väčšina informácií je zhromažďovaná z českej literatúry. Treťou kapitolou začína praktická časť práce, v ktorej je priblížená história, demografická, ale aj ekonomická situácia oboch vybraných obcí. Zároveň približuje aj ich súčasnosť a premeny, ktoré v sledovanom období nastali. V tejto kapitole sú obe vybrané obce porovnávané z hľadiska súčasného vybavenia. Súčasťou kapitoly sú rozdelené príjmy

a výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie a ich vzájomné porovnanie v sledovanom období. Najdôležitejšou a najprínosnejšou časťou je štvrtá kapitola, v ktorej sú príjmy a výdavky oboch vybraných obcí, pre lepšie zhodnotenie a porovnanie, prepočítané na 1 obyvateľa (ďalej len „obyv.“). Druhou časťou štvrtej kapitoly sú zobrazené výdavky oboch vybraných obcí, vynaložené na oblasť ochrany životného prostredia, bývania a občianskej vybavenosti, rekreácie, kultúry, náboženstva a oblasť vzdelávania, ktoré sú pre obce Horný Vadičov a Radoľa dostatočne dôležité v jej celkovom rozvoji. Záver práce zhodnocuje získané poznatky a zároveň navrhuje nové, lepšie riešenia a návrhy ako zlepšiť hospodárenie oboch obcí v nasledujúcom období.

V teoretickej časti práce je využitá metóda popisu, a to v častiach, v ktorých sú charakterizované pravidlá fungovania územnej samosprávy v SR, legislatíva, orgány obcí, financovanie, ich majetok a hospodárenie obcí v SR, ale aj v ČR. Metóda analýzy a časového porovnania hospodárenia, obcí Horný Vadičov a Radoľa, je využitá v tretej kapitole. Sú analyzované príjmy a výdavky vybraných obcí, ktoré sú rozdelené podľa ekonomickej klasifikácie a položky, ktoré ich tvoria. Časové porovnanie hospodárenia nastáva pri týchto príjmoch a výdavkoch, ktoré sú porovnávané za sledované obdobie 2010–2014, za každú obec samostatne. Roky sú rozpísané postupne za sebou a sú v nich i príčiny, ktoré spôsobujú rozsiahle zmeny v poklese alebo náraste príjmov i výdavkov. Metóda komparácie je použitá v tretej a štvrtej kapitole, kde sú porovnané číselné údaje v príjmoch a výdavkoch už spomínaných obcí a v štvrtej kapitole sú rozpočítané na 1 obyv. v oboch obciach. Metóda dedukcie je použitá na vyvodenie záverov, ktoré vyplývajú z celej práce.

Pri spracovaní bakalárskej práce boli použité knižné zdroje, ktoré sa priamo zaoberajú problematikou týkajúcou sa verejnej správy. Väčšina informácií je z českých knižných zdrojov, ktoré boli ľahšie prístupné a väčšina z nich nie je zameraná len na ČR, ale aj ostatné krajiny, do ktorých je zahrnutá aj SR. Legislatíva bola taktiež nápomocná pri tomto spracovaní. Bola použitá slovenská, ale aj česká legislatíva, hlavne pri popisovaní orgánov obcí a ich hospodárení. Najprínosnejšími a najviac využívanými boli interné materiály obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014. Ide o záverečné účty a hodnotenie čerpania výdavkov za sledované obdobie. Nápomocné boli aj internetové stránky oboch obcí, z ktorých sa v obci Radoľa využil Spravodajca obce pri spracovaní štatistických údajov, ktoré sa týkali hlavne počtu obyvateľov a detí v školských zariadeniach. Boli využité aj vlastné poznatky, týkajúce sa histórie a súčasnosti oboch obcí.

2 PRAVIDLÁ FUNGOVANIA ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Samospráva predstavuje jednu z foriem existencie verejnej správy a štátna správa predstavuje ďalšiu formu. Samospráva je rozčlenená na územnú samosprávu a záujmovú samosprávu. Tento termín poukazuje na vlastnú správu vecí vlastným subjektom, keď si občania vlastnými silami realizujú prevažnú časť úloh správy. Vykonávajú ju subjekty verejnej správy, ktoré nie sú orgánmi štátu, ale sú neštátnymi právnickými osobami (ďalej len „PO“), ktoré sú zriadené na základe zákona, teda ich samosprávne úlohy, ale aj kompetencie vymedzuje zákon. V spoločnosti nastali rôzne demokratické premeny, vďaka ktorým bola obnovená územná samospráva. Najskôr to boli premeny na úrovni obcí, čo predstavuje miestnu samosprávu a v roku 2001 už aj na úrovni samosprávnych krajov, ktoré označujú regionálnu samosprávu.

Základnou súčasťou územnej samosprávy sa stali obce, ktoré majú svoje rozsiahle právomoci a stali sa samostatnými právnymi a ekonomickými subjektmi. Dalo by sa povedať, že územná samospráva reprezentuje spoločenstvo občanov, ich záujmy a preferencie. Podmienkou toho, aby mohla územná samospráva existovať a realizovať svoje funkcie, je potrebné vytvoriť legislatívne a ekonomické predpoklady. Dôležitosť legislatívnych predpokladov spočíva v tom, že legislatíva prostredníctvom zákonov určuje vznik a postavenie jednotlivých stupňov územnej samosprávy. Ďalej vymedzuje ich právomoci, pôsobnosť, zodpovednosť, upravuje organizáciu, vnútorné členenie a iné. Prostredníctvom legislatívy sa upravujú ekonomické predpoklady. Medzi ekonomické predpoklady fungovania územnej samosprávy sa zaraďuje vlastníctvo majetku a právo s ním hospodáriť v súlade s vlastníckym právom, získavanie vlastných finančných prostriedkov a zostavovanie vlastného rozpočtu, podľa ktorého sa bude hospodáriť.¹

Rámcové vymedzenie postavenia územnej samosprávy je zakotvené v Ústave SR, konkrétnejšie v štvrtej hlave, ktorá je pod názvom Územná samospráva. V tejto hlave sa nachádza základná úprava, ktorá sa týka územných samosprávnych celkov. V SR tvoria územnú samosprávu obce, ktoré predstavujú miestnu samosprávu a vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“), ktoré zasa predstavujú regionálnu samosprávu. Samospráva obcí je vykonávaná obyv. obce prostredníctvom orgánov obce, hlasovaním a verejným zhromaždením obyv. obce.

---

¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Obce aj VÚC majú svoje osobitné zákony, ktoré ich upravujú. Obec upravuje zákon č. 612/2002 Z. z. o obecnom zriadení, ktorý je taktiež známy aj ako zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a VÚC upravuje zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov.² V ČR upravuje fungovanie obcí zákon č. 128/2000 Sb. o obcích a fungovanie VÚC upravuje zákon č. 129/2000 Sb. o krajích.

2.1 Charakteristika obcí v Slovenskej republike

Vymedzenie pojmu obec, jej postavenie v súčasnosti, ale aj ďalšie skutočnosti, ktoré súvisia s týmto pojmom upravuje v SR zákon. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Odvodením z tohto zákona je obec PO, ktorá na základe podmienok, ktoré stanovuje tento zákon, samostatne hospodári s vlastným majetkom a zároveň aj s vlastnými príjmami. Obec predstavuje samostatný územný samosprávny a správny celok, ktorý združuje osoby, ktoré majú na tomto území trvalý pobyt.³ V SR je v súčasnosti 2 927 obcí, z toho je 138 miest a 8 samosprávnych krajov.⁴

Obec je zriadená, rozdeľovaná, alebo aj zlučovaná vládou na základe jej nariadenia. Toto rozhodnutie je možné len so súhlasom obce na základe stanoviska obvodného úradu v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza.⁵

Charakteristické znaky obce sú:

- vlastné územie a možnosti jeho zmien, môže mať jedno alebo viacero katastrálnych území,
- občania obce – každá obec musí byť trvalo obývaná ľuďmi. Obyv. obce je osoba, ktorá ma na území obce trvalý pobyt.
- spravovanie svojich záležitostí samostatne – samostatná pôsobnosť,
- vystupovanie v právnych vzťahoch svojím menom, spolu so zodpovednosťou, ktorá z týchto vzťahov vyplýva,
- starostlivosť o všestranný rozvoj územia,
- hospodárenie podľa vlastného rozpočtu.⁶

---

² CIBÁKOVÁ, Viera et al. Ekonomika verejného sektora. Bratislava: Iura Edition, 2012. 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.

³ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

⁴ BAČÍK, V.: Slovenská republika - sumárne údaje. Obce SR,[online]. [cit. 2016-01-01, 14.00h]. Dostupné na: http://www.sodbtn.sk/obce/index_kraje.php.

⁵ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

Obec je súčasťou územnej samosprávy. Základné úlohy, ktoré musia byť splnené pri výkone samosprávy predstavujú starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyv.⁷

Existuje možnosť, že obec môže byť vyhlásená za mesto, ale len v tom prípade, keď spĺňa zákonné podmienky. Medzi tieto podmienky patrí to, že musí byť hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom alebo centrom cestovného ruchu, resp. kúpeľným miestom. Zabezpečuje služby, ktoré sú poskytované obyv. iných, okolitých obcí, má s nimi zabezpečené dopravné spojenie. Aspoň v nejakej časti jej územia sa nachádza mestský charakter zástavby a má najmenej 5 000 obyv. V prípade, že spĺňa tieto podmienky, môže byť vyhlásená za mesto. Podá si žiadosť na vyhlásenie za mesto vláde Národnej rady SR, ktorá návrh na vyhlásenie podáva. Môže nastať výnimka, kedy môže byť obec vyhlásená za mesto aj v prípade, že nespĺňa podmienku stanoveného minimálneho počtu obyv. Avšak musí to byť opodstatnené vzhľadom na splnenie ostatných uvedených predpokladov.⁸

Môže nastať zlučovanie alebo rozdeľovanie obcí, ktoré je vymedzené v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Dve obce, poprípade aj viac sa môžu zlúčiť do jednej alebo sa môžu rozdeliť na dve a viacero obcí. V prípade zlučovania, zanikajú zlučované obce a vzniká nová obec. Rozdeľovaním obce zasa zaniká rozdeľovaná obec a vznikajú nové obce. Tieto dve možnosti zlučovania a rozdeľovania možno vykonať s účinnosťou ku dňu konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí. Súčasťou návrhu na zlúčenie je dohoda o zlúčení a údaje o výsledkoch hlasovania obyv., ktorí žijú v zlučovaných obciach.

Novo vzniknutá obec, ktorá vznikla zlúčením, je právnym nástupcom každej z nich. Tá obec, ktorá vznikla zlúčením, musí zaslať kópiu dohody o zlúčení samosprávnemu kraju, na ktorého území sa nachádza, ďalej Štatistickému úradu SR, Obvodnému úradu SR a samozrejme aj Daňovému úradu SR.

Rozdelenie obce môže nastať len vtedy, ak nové obce budú mať katastrálne územie, poprípade súbor katastrálnych území, ktoré tvoria jeden celok, minimálne 3 000 obyv. a podmienkou je, že urbanisticky nesplynuli s ostatnými časťami obce. Rozdelenie

---

⁶ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

⁷ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

⁸ CIBÁKOVÁ, Viera et al. Ekonomika verejného sektora. Bratislava: Iura Edition, 2012. 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.

nie je možné v prípade, ak do odčleňovania časti obce boli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec. Dohodu o rozdelení a ďalšie dokumenty s tým súvisiace, podpisuje starosta obce, zároveň aj splnomocnenec petičného výboru alebo osoba, ktorá je na to určená v petícii.⁹

2.1.1 Pôsobnosť obcí

Už ako bolo spomínané, obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje úkony, ktoré súvisia s jej správou a majetkom. Všetky záležitosti, ktoré sa týkajú samosprávnej pôsobnosti upravuje osobitný zákon. Do pôsobnosti sa zahŕňa najmä základné školstvo, správa miestnych komunikácií, stavebné konanie, správa majetku a iné. Úlohy, ktoré sú zahŕňané do pôsobnosti obcí v SR, sú veľmi podobné s úlohami, ktoré sú vykonávané v ČR.

Na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obec plní pri výkone samosprávy rôzne úlohy a uskutočňuje rôzne činnosti, ktoré patria medzi samosprávnú pôsobnosť obcí, a to najmä:

- vykonáva úkony, ktoré súvisia s riadnym hospodárením s hnutel'ným a nehnuteľným majetkom a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- zostavuje a schvaľuje rozpočet a záverečný účet,
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností,
- zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene, verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- zabezpečuje verejný poriadok a zároveň môže nariadením ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas, alebo na určitom mieste.¹⁰

---

⁹ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

¹⁰ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Pri zabezpečovaní potrieb svojich obyv. a rozvoja, môže obec podnikat' a zároveň vykonávať vlastnú investičnú činnosť. Môže zakladať, zriaďovať, zrušovať a kontrolovať podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné PO a zariadenia.

Obce nevykonávajú len samostatnú pôsobnosť, ale aj prenesený výkon štátnej správy. Ten kontroluje a riadi vláda na základe zákona. Medzi tieto činnosti patria úlohy, ktoré súvisia so stavebným poriadkom, vodným hospodárstvom, školstvom základných škôl, cestnej dopravy, pozemnými komunikáciami, matričnou činnosťou a inými. S prenesením úloh na obec je štát povinný poskytnúť potrebné finančné a iné materiálne prostriedky.^{11 12}

Záležitosti, ktoré sú v záujme obce a jej občanov, obec spravuje samostatne, pokiaľ nie sú tieto záležitosti zverené krajom alebo nejde o prenesenú pôsobnosť orgánov obce, prípadne o pôsobnosť, ktorá je zvláštnym zákonom zverená správnym úradom. Zároveň spravuje záležitosti, ktoré do samostatnej pôsobnosti zverí zákon. Kým zákon neurčí či sa jedná o samostatnú alebo prenesenú pôsobnosť, platí, že ide o samostatnú pôsobnosť.¹³

2.1.2 Orgány obcí

Podľa zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení sú hlavnými orgánmi obce obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) a starosta. Ďalšími orgánmi sú obecná rada (ďalej len „OR“), obecný úrad (ďalej len „OÚ“), hlavný kontrolór a obecná polícia. V ČR, podľa zákona č. 128/2000 Sb. o obciach, sú orgánmi obce zastupiteľstvo obce, rada obce, starosta obce a obecný úrad. Na rozdiel od SR sa v ČR môžu vytvárať výbory.

OZ je zastupiteľský zbor obce, ktorý je zložený z poslancov. Tí sú zvolení v priamych voľbách obyv. obce. Poslancov môžu voliť všetci svojprávní občania, ktorí už dovŕšili vek 18 rokov a majú trvalý pobyt na území obce. Funkčným obdobím tohto orgánu sú štyri roky a končí sa zložením sľubu poslancov novozvoleného OZ.

Úlohy OZ sú v SR, ale aj v ČR veľmi podobné. Hlavnými úlohami sú určovanie zásad hospodárenia s majetkom obce, schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu, schvaľovanie územného plánu, rozhodovanie o zavedení a zrušení miestnych daní a ukladanie miestnych poplatkov, určovanie platu starostu obce podľa osobitného zákona. Zároveň volí a odvoláva hlavného kontrolóra obce, schvaľuje štatút obce, kontroluje a zrušuje rozpočtové

---

¹¹ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

¹² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

a príspevkové organizácie, ktoré má obec, udeľuje čestné občianstvo obce a stanovuje jej symboly.¹⁴

Počet poslancov na celé volebné obdobie určí pred voľbami OZ podľa počtu obyv. a veľkosti územného obvodu obce. Počet členov je zobrazený v Tab. 2.1 pre SR a v Tab. 2.2 pre ČR.

Tab. 2.1 Počet členov OZ v obciach v SR

Počet obyvateľov	Počet členov
do 40	3
41 – 500	3-5
501 - 1 000	5-7
1 001 - 3 000	7-9
3 001 - 5 000	9 – 11
5 001 - 10 000	11 – 13
10 001 - 20 000	13 – 19
20 001 - 50 000	15 – 25
50 001 - 100 000	19 – 31
nad 100 000	23 – 41

Zdroj: Zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Tab. 2.2 Počet členov OZ v obciach v ČR

Počet obyvateľov	Počet členov
do 500	5 – 15
500 - 3000	7 – 15
3000 - 10000	11 – 25
10000 - 50000	15 – 35
50000 - 150000	25 – 45
nad 150 000	35 – 55

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích

V SR sa priame voľby do OZ konajú v posledných štrnástich dňoch ich volebného obdobia. Vyhlasuje ich predseda Národnej rady SR.¹⁵ V ČR sa konajú v lehote začínajúcej tridsiatym dňom pred uplynutím ich funkčného obdobia a končiace po jeho uplynutí.¹⁶

OZ sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace. Toto rozhodnutie zvoláva a aj vedie starosta obce, pokiaľ zákon nestanoví inak. Rokovanie prebieha vždy v zbore. OZ je spôsobilé rokovať a uznať len vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia je potreba súhlasu nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov a na prijatie nariadenia je potreba súhlasu trojpäťinovej väčšiny prítomných poslancov. Rokovania sú zásadne verejné.

V SR, ale aj v ČR je **starosta** predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce. Jeho funkcia je verejná. V SR ho volia obyv. obce, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a majú trvalý

¹⁴ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

¹⁵ Zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí

¹⁶ Zákon č. 491/2001 Sb. o voľbách do zastupiteľstiev obcí

pobyt na území obce. V porovnaní s ČR, volí do funkcie starostu a miesto starostu OZ, z radov svojich členov, taktiež na funkčné obdobie štyroch rokov. Za výkon svojej funkcie sa starosta obce v ČR zodpovedá OZ. Voľby sa konajú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

Medzi základne kompetencie starostu spadá najmä zvolávanie, vedenie zasadnutia OZ a prípadne i OR, vykonávanie obecnej správy, zastupovanie obce vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým osobám a fyzickým osobám (ďalej len „FO“), vydávanie pracovného poriadku, organizačného poriadku OÚ a poriadku odmeňovania zamestnancov obce, informovanie OZ o vydaní a zmenách organizačného poriadku OÚ a rozhodovanie vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené OZ. Tieto kompetencie sú dosť podobné aj v ČR.

OR je ďalším orgánom obce. Môže ju zriadiť OZ. OR alebo rada obce je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom OZ v SR, ale aj v ČR. Plní funkciu poradného orgánu starostu obce. Je zvolená z poslancov OZ. OR, ale aj jej členov, môže OZ kedykoľvek odvolať. Počet jej členov v SR tvorí najviac tretinu počtu poslancov OZ. Schádza sa podľa potreby, najmenej však raz za mesiac. Zasadnutie zvoláva a vedie starosta obce.¹⁷

V ČR je v čele rady obce starosta alebo miesto starosta. Počet členov rady obce je nepárny, v súčasnej dobe nesmie presahovať jednu tretinu počtu členov zastupiteľstva, pričom počet môže byť 5 a najviac 11 členov. Rada obce sa nevolí v prípade, že má ZO menej ako 15 členov. Spôsobilá rokovať je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov. Schádza sa podľa potreby a jej schôdzky sú verejné.¹⁸

Zásadný rozdiel v orgánoch v ČR a v SR je v tom, že v ČR si môže OZ zriadiť ako svoje iniciatívne a kontrolné orgány **výbory**. OZ vždy zriaďuje finančný a kontrolný výbor. Výbor plní úlohy, ktoré mu zadá OZ a zároveň sa mu zodpovedá za svoje činnosti. Môže sa zriadiť aj výbor pre národnostné menšiny, v prípade, že viac ako 10 % obyv. sa bude hlásiť k inej národnosti ako je česká. Počet členov vo výbore je vždy nepárny. Schádza sa podľa potreby. Finančné a kontrolné výbory majú najmenej 3 členov, ale nemôže ním byť starosta, miesto starosta, tajomník OÚ a ani osoby, ktoré zabezpečujú rozpočtové a účtovné práce na OÚ. Finančný výbor vykonáva kontrolu hospodárenia s majetkom a s finančnými prostriedkami obce a plní aj ďalšie úlohy, ktoré mu stanoví OZ. Úlohou kontrolného výboru

¹⁷ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

¹⁸ Zákon č. 128/2000 Sb. o obciach

je kontrolovanie plnenia uznesení OZ a OR, v prípade, že je zriadená, ďalej kontrolovanie dodržiavania právnych predpisov ostatnými výbormi a OÚ na úseku samostatnej pôsobnosti a zároveň plní i ďalšie kontrolné úlohy, ktorými ho poverilo OZ.¹⁹

Komisie obce môže zriaďovať OZ v SR, tak i v ČR, ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Sú zložené z poslancov OZ a z ďalších osôb, ktoré sú volené OZ a zároveň vymedzuje ich zloženie a úlohy.

OÚ predstavuje výkonný orgán OZ a starostu. V SR, ale aj v ČR zabezpečuje organizačné a administratívne veci, týkajúce OZ a starostu, taktiež orgánov zriadených OZ. Medzi úlohy, ktoré sú v kompetencii OÚ patrí zabezpečovanie písomnej agendy orgánov obce a orgánov OZ, zabezpečovanie odborných podkladov a iných písomností na rokovanie OZ, OR a komisií, vypracovanie písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu, vydaných v správnom konaní a vykonávanie nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia starostu. Prácu OÚ organizuje starosta obce. V obciach, kde je väčší počet obyv. môže byť zriadená funkcia prednostu OÚ v podmienkach SR, v ČR to môže byť funkcia tajomníka OÚ.

Hlavného kontrolóra volí a odvoláva OZ. Táto funkcia je len v SR. Je zamestnancom obce, pokiaľ zákonom nie je stanovené inak. Na zvolenie hlavného kontrolóra je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov OZ. Je volený na dobu šesť rokov a jeho funkčné obdobie začína dňom, ktorý je určený ako deň nástupu do práce. Môže vykonávať kontrolnú činnosť pre viacero obcí.

Posledným orgánom obcí v SR je **obecná polícia**, ktorej zriadenie, postavenie a úlohy upravuje osobitný zákon. OZ si môže zriadiť obecnú políciu ako svoj poriadkový útvar. Určuje jej organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov, ktoré sú potrebné na jej činnosť. Vedie ju jej náčelník, ktorého vymenováva do funkcie OZ, na návrh starostu. Jeho funkčné obdobie je na dobu neurčitú. Obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Pri výkone svojich úloh majú postavenie verejného činiteľa.²⁰

2.2 Financovanie obcí

Zákonom o obecnom zriadení je dané, že obec financuje svoje potreby najmä z vlastných príjmov, z dotácií zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) a z ďalších zdrojov. Poskytnutie dotácie zo ŠR môže byť len v tom prípade, že vlastné príjmy obce nepostačujú

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích

²⁰ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

na plnenie úloh samosprávy alebo ak plní rozvojový program obce, poprípadne iné úlohy, o ktoré má štát záujem.

Môže taktiež využiť prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov alebo prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania, ktoré sú predovšetkým získané z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomoci, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou.

Úlohy obce môžu byť financované z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a inými PO alebo FO. Podľa platného zákona si môže obec zriaďovať mimorozpočtové fondy, ktoré slúžia na plnenie úloh obce. V prípade plnenia spoločných úloh pre viacero obcí si môže zriadiť spoločný fond.

Obec vytvára rezervný fond, ktorého výška je stanovená OZ, najmenej však 10 % prebytku rozpočtu a môže si vytvárať i peňažné fondy. Zdroj peňažných fondov môže byť napríklad prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, alebo aj prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení. O zostatkoch na týchto fondoch ku koncu roku rozhoduje OZ.

Spolu už so spomínanými fondami, obec tvorí taktiež sociálny fond, ktorý je v súlade so zákonom č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.²¹

2.3 Majetok obcí

Každá obec potrebuje na plnenie svojich úloh, funkcií, určitý majetok. Majetok obce, ale aj nakladanie s ním, je upravené v zákone č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. V ČR sa majetkom obcí zaoberá napríklad zákon č. 172/1991 Sb., o prechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí.²²

Majetok obce predstavuje všetky veci, ktoré sú v jej vlastníctve a jej majetkové práva. Zároveň predstavuje ekonomickú samostatnosť obce. Obec samostatne rozhoduje a vykonáva všetky úkony súvisiace so správou jej majetku. Majetok by sa mal zveľaďovať a zhodnocovať

---

²¹ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

²² PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

a mal by sa zachovať nezmenšený. Darovanie nehnuteľného majetku obce je nemožné, výnimka nastáva len v prípade, že to stanoví osobitný predpis inak.

Môže predstavovať nástroj na zabezpečenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Obec je samostatný právny subjekt, ktorý má právo obecný majetok držať, užívať ho, brať z neho úžitky a disponovať s ním. Je možné ho použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon správy súvisiacej s obcou. Druh majetku, ktorý slúži hlavne na verejné účely je prístupný verejnosti.

Obecný majetok predstavujú všetky hnutelné i nehnuteľné veci spolu s finančnými prostriedkami. Patria tu i pohľadávky, majetkové práva vo vlastníctve obce, majetkové práva subjektov, ktoré zriadila alebo založila obec. OZ rozhoduje o využití majetku, jeho zhodnotení ale aj predaji, v prípade rozšírenia majetku.^{23 24}

2.4 Hospodárenie obcí

Podstata finančného hospodárenia obce v SR je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V ČR sú to zákony č. 128/2000 Sb. o obciach a zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Medzi základné princípy hospodárenia obcí v SR sa podľa obecného zriadenia zaraďuje povinnosť obce využívať svoj majetok účelne a hospodárne, v súlade s jej záujmami a úlohami, ktoré vyplývajú zo zákona, ďalej povinnosť neručiť za záväzky FO a PO. Má Povinnosť každoročne zostavovať rozpočet a záverečný účet obce a hospodáriť podľa schváleného rozpočtu. Dôležité je nechať si preskúmať hospodárenie za uplynulý kalendárny rok a zabezpečiť výkon finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole.²⁵

2.4.1 Rozpočet

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je v SR, tak aj v ČR rozpočet. Ten predstavuje decentralizovaný peňažný fond, ktorý sa tvorí, rozdeľuje a používa na princípoch nenávratnosti, neekvivalencie a nedobrovoľnosti. Poskytuje informácie o finančnej situácii a zámeroch obce a kraja. Rozpočet sa zostavuje na jeden rozpočtový rok a riadi sa ním financovanie úloh a funkcií obce počas celého príslušného rozpočtového

---

²³ Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí

²⁴ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

²⁵ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

roku. Je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a pred jeho schválením je zverejnený najmenej 15 dní, a to takým spôsobom, aby sa k nemu mohli vyjadriť aj obyv. obce. Prostredníctvom rozpočtu sa vyjadruje samostatnosť jej hospodárenia. V prípade, že nastane prebytok rozpočtu, môže sa previesť do mimorozpočtového peňažného fondu alebo rozpočtu obce na ďalší kalendárny rok. Dôležitosť rozpočtu spočíva v jeho realnosti, pravdivosti, úplnosti a jednoduchosti. Dôležitú úlohu zohráva publicita, prostredníctvom ktorej dochádza k dôkladnej informovanosti občanov o hospodárení obce. Jeho zostavenie vychádza hlavne z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu a zo schváleného rozpočtu verejnej správy.

Rozpočet sa vnútorné člení na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie. Zostavuje sa ako vyrovnaný alebo prebytkový. V obciach sa zostavuje bežný a kapitálový.²⁶

Bežný rozpočet je nazývaný aj „prevádzkový“. Je bilanciou bežných príjmov a bežných výdavkov, ktoré sa väčšinou každoročne opakujú a vzťahujú sa k danému rozpočtovému roku. Z Tab. 2.3 je možné vidieť príjmy a výdavky, z ktorých bežný rozpočet pozostáva. Bežnými príjmami sa financujú neinvestičné (prevádzkové) potreby prostredníctvom bežných (neinvestičných) výdavkov.

Môže byť zostavovaný ako vyrovnaný, kedy by sa mali príjmy rovnať výdajom a ako deficitný, kedy sú bežné príjmy menšie ako bežné výdavky. Môže sa zostaviť ako schodkový len v tom prípade, že sa vo výdavkoch v tomto rozpočte rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov, ktoré sú poskytnuté zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Schodok v tomto rozpočte môže byť maximálne do výšky sumy nevyčerpaných prostriedkov.

27

Dlhodobý schodkový bežný časť rozpočtu obce je nežiaduca. Je dôležité analyzovať príčiny vzniku schodku a odstrániť ich. Schodková časť môže byť spôsobená nezodpovedným, ale aj nesprávnym hospodárením daného subjektu územnej samosprávy. Samozrejme, ovplyvnená môže byť aj finančnou nedostatočnosťou.

---

²⁶ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

²⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Tab. 2.3 Schéma bežného rozpočtu

PRÍJMY	VÝDAVKY
• Daňové: - dôchodkové dane - miestne (a regionálne) dane - správne poplatky (dane) - nepriame dane	- všeobecné verejné služby - verejný poriadok - vzdelanie - starostlivosť o zdravie - bývanie - komunálne služby - na podnikanie - ostatné bežné výdaje - platené úroky - bežné dotácie iným rozpočtom
• Nedaňové: - užívateľské poplatky za služby - príjmy z prenájmu majetku - príjmy od vlastných neziskových organizácií - ostatné	
• Prijaté transfery: - bežné dotácie zo štátneho rozpočtu - bežné dotácie zo štátnych fondov - od územných rozpočtov - ostatné bežné príjmy • Návratné príjmy - úvery - návratné pôžičky a finančné výpomoci	

Zdroj: Upravené pre štandardy SR podľa: Romana Provazníková, Financování měst, obcí a regionů, vlastné spracovanie.

Tab. 2.3 je zostrojená pre podmienky SR ale veľké rozdiely s ČR sa v nej nenachádzajú. Rozdiel je iba v daňových príjmoch, v ktorých sa líšia názvy daní. Ich podstata je takmer rovnaká pre obe krajiny. Okrem miestnych daní, správnych poplatkoch, sú v ČR aj sdílené a svěřené dane.

Daňové príjmy, ktoré sú súčasťou bežného rozpočtu tvoria najväčšiu časť príjmov. Podiel na ŠR je približne 80 %, v rozpočtoch miestnych samospráv je to približne o polovicu menej. V období realizácie fiškálnej decentralizácie, ktorej podstatou bolo to, že sa snažila posilniť daňové príjmy územných samospráv, sa podiel daňových príjmov miestnych samospráv na ich celkových príjmoch významne zvýšil. Najväčšiu časť daňových príjmov

miestnych samospráv tvoria dane z príjmov FO. Príjmy z podielovej dane pre samosprávy sú základným prvkom fiškálnej decentralizácie obcí a VÚC.²⁸

Na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, miestnymi daňami sú:

- daň z nehnuteľností,
- daň za psa,
- daň za ubytovanie,
- daň za užívanie verejného priestranstva,
- daň za predajné automaty,
- daň za nevýherné hracie prístroje,
- daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,
- daň za jadrové zariadenie.

Najrozšírenejším druhom miestnej alebo regionálnej dane je daň z nehnuteľností. Daň z nehnuteľností zahŕňa:

- daň z pozemkov,
- daň zo stavieb,
- daň z bytov a z nebytových priestorov v bytovom dome.

Obec ukladá miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Započítava sa do celkových daňových príjmov, aj keď ide o poplatok.²⁹

Medzi **nedaňové príjmy** obcí a krajov sa radia príjmy z vlastného podnikania, užívateľské poplatky, príjmy z vlastnej správnej činnosti, pokuty, prípadne príjmy z mimorozpočtových fondov, zo združovania finančných prostriedkov, zo zbierok a darov.

Ďalšou položkou bežného rozpočtu sú **granty a transfery**. V prípade, že je daňová sadzba alebo daňová základňa ovplyvňovaná a kontrolovaná vyššou vládou úrovňou a vybrané príjmy sú nižšou úrovňou len prerozdeľované alebo pridelené, ide o transfer. Podstatnú časť tvoria dotácie zo ŠR, zo štátnych účelových fondov a zo zahraničných fondov. Obce získavajú tieto prostriedky na základe stanovených kritérií.³⁰

---

²⁸ ŠEBOVÁ, Miriam et al. Aktuálne koncepty ekonomiky a riadenia samospráv. Košice: Ekonomická fakulta, TU Košice, 2012. 183 s. ISBN 978-80-553-1264-4.

²⁹ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

³⁰ ŠEBOVÁ, Miriam et al. Aktuálne koncepty ekonomiky a riadenia samospráv. Košice: Ekonomická fakulta, TU Košice, 2012. 183 s. ISBN 978-80-553-1264-4.

Kapitálový rozpočet

Predstavuje príjmy a výdavky, ktoré sa vzťahujú na financovanie investičných potrieb. Tie presahujú obdobie jedného rozpočtového roku a z pravidla sú jednorazové a neopakovateľné. Vyrovnaný kapitálový rozpočet je vtedy, ak sa jeho výdavky rovnajú príjmom a deficitný vtedy, ak sú kapitálové výdavky väčšie ako príjmy. V prípade, že sú kapitálové výdavky menšie ako kapitálové príjmy je prebytkový. Môže byť schodkový len v tom prípade, že je možnosť krytia tohto schodku zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Podrobnejšie o položkách, ktoré patria do kapitálové rozpočtu informuje Tab. 2.4.

Tab. 2.4. Schéma kapitálového rozpočtu pre SR i ČR

PRÍJMY	VÝDAVKY
- z predaja majetku	- na investície
- kapitálové prijaté dotácie z rozpočtovej sústavy	- kapitálové dotácie iným rozpočtom
- príjmy z pôžičiek	- na nákup obligácií, akcií
- príjmy z emisie vlastných obligácií	- poskytované strednodobé a dlhodobé pôžičky
- prebytok bežného rozpočtu	- splátky skôr prijatých pôžičiek
- dary na investície	- krytie deficitu bežného rozpočtu
- ostatné	- ostatné

Zdroj: Romana Provozničková, Financování měst, obcí a regionů.

Príjmami rozpočtu obce podľa zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú najmä:

- výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa platného zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy alebo osobitného zákona,
- úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv,
- prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel.

Výdavkami rozpočtu obce podľa zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú najmä:

- úhrady záväzkov obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obce užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- platené úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich.³¹

Obce v SR, ale aj v ČR sledujú vývoj hospodárenia v prebiehajúcom rozpočtovom roku a v prípade, že je potrebné vykonávať zmeny v rozpočte, môžu tak spraviť. Môžu zvýšiť vlastné príjmy obce alebo znížiť jej výdavky, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka. Územné samosprávne celky sú povinné poskytovať ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení. Tieto údaje sú potrebné pre účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu ŠR, návrhu záverečného účtu verejnej správy a návrhu štátneho záverečného účtu. V prípade, že obec nesplní podmienky, ktoré vyplývajú zo zákona (o rozpočtových podmienkach), ministerstvo financií môže pozastaviť poskytovanie finančných prostriedkov z dotácií zo ŠR až dovtedy, kým nesplnia požadované podmienky.³²

Rozpočet musí byť schválený najneskôr do 31. decembra bežného roka. V prípade, že nie je príslušný územný rozpočet schválený pred začiatkom rozpočtového obdobia, územná samospráva hospodári až do schválenia rozpočtu podľa tzv. **rozpočtového provizória**. Buď hospodári na základe rozpočtu z predchádzajúceho rozpočtového obdobia alebo podľa plánovaného rozpočtu. Spomínané rozpočtové provizorium sa využíva v obciach v SR, ale aj v ČR. Ak rozpočet obce alebo VÚC na nasledujúci rozpočtový rok neschváli OZ alebo zastupiteľstvo VÚC, do 31. decembra bežného roka, hospodári obec podľa rozpočtu obce alebo VÚC predchádzajúceho rozpočtového roka. Výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12

³¹ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

³² Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

celkových výdavkov rozpočtu obce a VÚC predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania, dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.

33

Rozpočtové obdobie na úrovni územnej samosprávy je v každej krajine totožné. Jeho trvanie je 1 rok a to platí pre SR, aj v ČR.

Rozpočtový proces predstavuje súhrn činností, ktoré sú potrebné k riadeniu hospodárenia územného samosprávneho celku. Zákon o rozpočtových pravidlách územných rozpočtov neupravuje každý detail prípravy rozpočtu obce, preto nie je rozpočtový proces u všetkých obcí rovnaký.

Fázy rozpočtového procesu sú rozdelené na zostavovanie návrhu územného rozpočtu, jeho schvaľovanie a realizácia behom rozpočtového obdobia, priebežnú a následnú kontrolu jeho plnenia, a nakoniec zostavenie a schválenie záverečnej bilancie hospodárenia. V priebehu rozpočtového roka obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu, priebežne kontroluje hospodárenie s týmito finančnými prostriedkami a hodnotí plnenie programov obce. Zároveň s kontrolou, sleduje i vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte.³⁴

Viacročný rozpočet v SR predstavuje strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce alebo VÚC. Sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyv., najmenej však na 3 rozpočtové roky. Tvorí rozpočet na príslušný rozpočtový rok a na ďalšie dva roky, ktoré nasledujú po rozpočtovom roku. Je tvorený z rozpočtu obce alebo rozpočtu VÚC na daný príslušný rok a z dvoch po sebe nasledujúcich rozpočtov obce alebo rozpočtov VÚC na rok, ktorý nasleduje po príslušnom rozpočtovom roku. Zostavuje sa v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce alebo VÚC.³⁵

Od roku 2001 v ČR zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů udáva povinnosť zostavovať okrem ročného rozpočtu i **rozpočtový výhľad**. Ide o nástroj, ktorý využíva i tá najmenšia obec. Slúži k strednodobému finančnému plánovaniu. Zákon taktiež zadáva možnosť zvoliť si mieru podrobnosti členenia rozpočtového

---

³³ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

³⁴ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

³⁵ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

výhľadu, ale každý územný samosprávny celok ho musí zostavovať aspoň v štyroch základných ukazovateľoch. Tými ukazovateľmi sú celkové príjmy, výdavky, pohľadávky a záväzky. V ČR sa zostavuje na obdobie 2-5 rokov, nasledujúcich po roku, na ktorý sa zostavuje ročný rozpočet. Zostavuje sa na základe uzavretých vzťahov a prijatých záväzkov.³⁶ V SR sa spracováva na 3 roky. Obsahuje základné údaje o príjmoch a výdajoch, najmä o dlhodobých záväzkoch a pohľadávkach, o finančných zdrojov a potrebách dlhodobo realizovaných zámerov.³⁷

2.4.2 Záverečný účet

Na skončenie rozpočtového roka nadväzuje súhrnné spracovanie údajov o rozpočtovom hospodárení do záverečného účtu obce, finančné usporiadanie hospodárenia, vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným PO, ŠR, štátnym fondom, rozpočtu iných obcí, rozpočtu VÚC, ale aj k ostatným subjektom, ktorým obec poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Zároveň dochádza k zisťovaniu výsledku hospodárenia. Výsledkom tohto zisťovania môže byť prebytok alebo schodok rozpočtu. O tom ako sa použije zistený prebytok alebo o spôsobe financovania schodku rozpočtu rozhoduje OZ pri prerokovaní záverečného účtu obce.

Záverečný účet obce zahŕňa údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov v požadovanom členení, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o nákladoch a výnosoch z podnikateľskej činnosti, hodnotenie programov obce a údaje o hospodárení príspevkových organizácií v jej pôsobnosti. Návrh tohto účtu sa ešte pred jeho schválením predkladá na verejnú diskusiu. Najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka je OZ povinné prerokovať návrh záverečného účtu. Záverečný účet obce sa uzatvára ako celoročné hospodárenie schválené bez výhrad alebo s výhradami. V prípade, že nastalo schválenie celoročného hospodárenia s výhradami, OZ je povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.³⁸

---

³⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

³⁷ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

³⁸ KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. Účtovníctvo obcí. 2. preprac. vyd. Bratislava: EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.

3 CHARAKTERISTIKA A ANALÝZA HOSPODÁRENIA OBCE HORNÝ VADIČOV A RADOĽA

Pre analýzu hospodárenia boli vybrané obce Horný Vadičov a Radoľa. Tento výber bol ideálny práve preto, lebo obe vybrané obce majú podobnú veľkostnú štruktúru a geografické umiestnenie. Obce sú od seba vzdialené približne 8 km. Približnú vzdialenosť je možné vidieť v prílohe č. 1. K 31.12. 2014 má obec Horný Vadičov 1636 obyv. a obec Radoľa 1464 obyv. Obce sa od seba dostatočne líšia svojou rozlohou. Horný Vadičov má rozlohu 2 081 ha a Radoľa 672 ha. Hospodárenie obcí bude hodnotené za obdobie 2010-2014 z údajov zo záverečných účtov obcí. Obe vybrané obce vykonávajú svoje finančné hospodárenie v súlade so schváleným rozpočtom. Vybavenie oboch obcí je zobrazené v Tab. 3.1, na základe ktorej sa môžu porovnať rozdiely obcí.

Tab. 3.1 Porovnanie vybavenia obcí Horný Vadičov a Radoľa

	Horný Vadičov	Radoľa
vodovodné potrubie	áno	áno
kanalizácia	nie	áno
základná škola	áno	áno
materská škola	áno	áno
pošta	áno	áno
kostol	áno	nie
obecná knižnica	áno	áno
dom kultúry	áno	áno
dom sociálnych služieb	áno	nie
agro farma	áno	áno
centrum voľného času	áno	nie
MHD	nie	áno
športová hala	nie	áno
obecná posilňovňa	áno	nie
námestie	áno	nie
kamerový systém	áno	áno

Zdroj: TKÁČIK, A., A. ĽUDVIK a D. MAJERČÍKOVÁ. *Radoľa – Skoczow*. Vrutky: Starustka. design, 2014. 104 s. ISBN 978-80-971566-2-6, vlastné spracovanie.

3.1 História a súčasnosť obce Horný Vadičov

Obec Horný Vadičov sa nachádza v Žilinskom kraji, okres Kysucké Nové Mesto. Je v nadmorskej výške 489 m.n.m. a rozkladá sa na 2081 ha. Patrí k najkrajším dedinám na Dolných Kysuciach. Ako už bolo spomenuté, počet obyv. k 31.12.2014 je vedený v počte 1636.

3.1.1 História obce

Prvá písomná zmienka o tejto obci bola v roku 1385. Už pred týmto rokom bola jej oblasť osídlená, o čom sú aj dôkazy. V obci sa našli rôzne hmotné nálezy, o čom svedčí aj bronzová sekerka, ktorá sa našla ešte v dobe bronzovej. Sú domnienky, že ľudia, ktorí tu žili v tomto období vytvorili podmienky pre trvalejší život na území tejto dediny. V druhej dobe kamennej vznikalo veľa drevených stavieb, ktoré sa budovali na vrchoch. Jeden z vrchov bol na Hradisku v Radoli, ktorý strážil vchod cesty cez Vadičov do Radole.

Doteraz sa nedá presne určiť, kedy obec Horný Vadičov vznikla. Existuje veľa písomných zmienok o tejto obci, a to napríklad z roku 1419 alebo aj 1773. Ako samostatná obec sa pod názvom Felse Wadychov prvýkrát písomne spomína v roku 1504. Najstaršia pečať bola použitá v roku 1784. Obec Horný Vadičov patrí k nasteršie osídleným oblastiam na Kysuciach. Najstaršie stopy kresťanstva sa v tejto dedine objavili už v roku 1520. Avšak založenie farnosti nastalo až v roku 1789. Prvá škola, ktorá v tejto obci vznikla, bola vybudovaná v roku 1789. Zavedenie telefónneho spojenia bolo v roku 1938, elektrického napojenia v roku 1946 a plynofikácie v roku 1996. Prvý autobusový spoj, ktorý chodil do tejto obce bol zavedený v roku 1949. Za dominanty obce sa pokladá Rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša z roku 1806 a empírová katolícka fara. Raritou obce je štátna prírodná rezervácia Ľadonhora, 5 chránených líp na miestnom cintoríne a vežové hodiny z roku 1944.³⁹

3.1.2 Súčasnosť obce

Obec nepatrí k najväčším v Žilinskom kraji, ale aj napriek tomu tu má dostatok príležitostí, čo sa týka vzdelania, kultúry, ale aj športu. V obci je zriadená Materská škola (ďalej len „MŠ“) pre deti rôznych vekových kategórií, do ktorých sú zaradení. Nachádza sa v nej aj Základná škola, ktorá bola zavedená do prevádzky v roku 1961. V roku 2011 nastala jej rekonštrukcia a modernizácia, z dôvodu zvyšujúceho sa počtu žiakov. Budova mala nedostatok učební, šatní a zariadení pre osobnú hygienu. V rámci poskytnutej dotácie sa vybudovalo tretie poschodie na tejto budove a boli vytvorené lepšie podmienky pre zvýšenie kvality vzdelávacieho procesu. Pošta a knižnica v taktiež nechýbajú. Boli realizované viaceré projekty, ku ktorým patrí stavba námestia v centre obce. V roku 2009 sa začalo so stavebnými prácami, zároveň sa vylepšilo okolie kostola, pri ktorom sa námestie nachádza a v priebehu roka 2014 sa zaviedla v tomto okolí wifi free zóna. Prostredníctvom tohoto projektu došlo k vybudovaniu nových autobusových zastávok, riešili sa chodníky,

---

³⁹ VADICOV, H.: História obce. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.30h]. Dostupné na: <http://www.hornyvadicov.sk/o-obci/historia/>

parkoviská, ale aj verejné osvetlenie. Zároveň sa vybuďoval bezbariérový vstup do budovy OÚ.

Z hľadiska športu majú obyv. dostatočne veľa možností. V obci je futbalový tím pre dospelých mužov, ale aj pre staršie generácie. Tím, ktorého súčasťou bola mládež bol pred pár rokmi zrušený. V obci bolo novo vybudované ihrisko s umelou trávou, ale nachádza sa tam i klasické ihrisko. Obyv. môžu využiť volejbalové ihrisko, ktoré sa v obci taktiež nachádza. Vybudovaná, ale pomaly chátrajúca posilňovňa je prístupná pre všetkých obyv. obce. V roku 2009 boli vybudované detské ihriská vo viacerých častiach obce a do obce pribudla drevená socha sv. Mikuláša.⁴⁰ Koncom roku 2013 sa realizoval projekt, ktorého podstatou bolo zavedenie monitorovacieho systému v obci v oblasti OÚ, z dôvodu zvýšenia počtu krádeží.⁴¹

3.2 História a súčasnosť obce Radoľa

Obec Radoľa sa taktiež, ako aj obec Horný Vadičov nachádza v Žilinskom kraji, okres Kysucké Nové Mesto. Je v nadmorskej výške 360 m. n. m. a nachádza sa v údolí Vadičovskej doliny. Ako už bolo spomenuté má 1464 obyv. a rozkladá sa na 672 ha.

3.2.1 História obce

Prvá písomná zmienka o obci je z rokov 1332-1337, kedy bola Radoľa sídlom jedinej farnosti na území Kysúc. Je jednou z historicky najstarších obcí v regióne Kysúc. Už v 14. storočí mala rovnaký názov ako v súčasnosti. Osídlenie začalo už v praveku, o čom svedčia archeologické nálezy. Už v polovici 13. storočia tam stál kamenný kostol na Koscelisku, ktorý je od leta 2012 predmetom archeologického výskumu. S jeho zánikom sú spojené roky 1429-1431. Do roku 1575 je datovaná prvá písomná zmienka o Kaštieli v Radoli, ktorý je považovaný za jeden z najstarších historických objektov na Kysuciach. Obec sa rozrastala od roku 1598, kedy mala 10 domov, v roku 1784 už 50 domov a 351 obyv. a v roku 1828 mala 53 domov a 551 obyv. V 20. storočí mala 433 obyv. a ich počet neustále rástol. V roku 1831 v obci zomrelo 40 ľudí na cholery.

V roku 1914 bola vybudovaná novostavba školy s jednou triedou a učiteľským bytom. Obecná knižnica sa nachádzala v budove školy a jej existencia bola v rokoch 1920-1971.

---

⁴⁰VADICOV, H.: O obci. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.15h]. Dostupné na: <http://www.hornyvadicov.sk/>

⁴¹ VADICOV, H.: *Projekty*. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.35h]. Dostupné na: <http://www.hornyvadicov.sk/projekty/>

Elektrina v obci bola zavedená v roku 1932. V roku 1955 bola vybudovaná nová cesta do Horného Vadičova. Telovýchovná jednota (ďalej len „TJ“) vznikla v roku 1954 a bol založený futbalový oddiel TJ Sokol Radoľa. V roku 1957 bol v obci vybudovaný vodovod a rok 1962 bol významný tým, že bola dostavaná budova ZŠ. Nová budova ZŠ bola dostavaná v roku 1981 a jej výstavba začala v roku 1975.⁴² Od roku 1973 do roku 1992 bola Radoľa miestnou časťou Kysuckého Nového Mesta a po roku 1992 sa stala samostatnou obcou.⁴³

3.2.2 Súčasnosť obce

V roku 1962 sa začala písať história ZŠ v Radoli, ktorá sa píše doteraz. Otvorilo sa deväť učební, kde nastúpilo 395 žiakov. Dňa 1. septembra 2014 vznikol zlúčením ZŠ a MŠ nový právny subjekt a to ZŠ s MŠ, ktorého zriaďovateľ je obec.

V roku 1977 začala príprava dokumentácie na vybudovanie kanalizácie v obci a jej dobudovanie bolo v roku 2013. Rok 2002 bol významný tým, že nadobudol účinnosť zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a VÚC. Od toho roku sa obec Radoľa stala zriaďovateľom ZŠ a MŠ, ktoré do tej doby spravoval štát.

V letnom období v roku 2012 bol obnovený archeologický výskum Na Koscelisku a v obci bol vybudovaný kamerový bezpečnostný systém. Na jar v roku 2013 bolo vybudované v areáli ZŠ viacúčelové ihrisko s umelou trávou a osvetlením. 9. júla toho istého roku začala výstavba monitorovanej športovej haly so syntetickým športovým povrchom a šatňovým zázemím v areáli ZŠ. Táto stavba bola dokončená v poslednom mesiaci v roku 2013. V obci je vo výstavbe nový kostol, ktorý sa začal budovať v roku 2013. Nachádza sa tam knižnica a taktiež kultúrny dom. Na začiatku dediny je futbalové ihrisko, na ktorom sa konajú zápasy futbalového tímu Športového klubu (ďalej len „ŠK“) Radoľa. Za posledné dva roky sa v niektorých úsekoch obce menilo vodovodné potrubie a posilňovalo sa elektrické vedenie. Cez dedinu vedie náučno-historický chodník, ktorý ukazuje miesta, ktoré boli kedysi

---

⁴²TKÁČIK, A., A. ĽUDVIK a D. MAJERČÍKOVÁ. *Radoľa – Skoczow*. Vrutky: Starustka . design, 2014. 104 s. ISBN 978-80-971566-2-6.

⁴³ Radola: *Obec údaje*. [online]. [cit. 2016-03-14, 10.30h]. Dostupné na: <http://www.radola.sk/Obecudaje>

najstaršie osídlené. Pri kaštieli je pre cyklistov vybudovaná cyklotrasa. Pre občanov dediny poskytuje služby aj pošta, ktorá sa nachádza v centre obce.⁴⁴

3.3 Analýza hospodárenia obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

Obec Horný Vadičov hospodári na základe zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hospodári na základe schváleného rozpočtu, ktorý schvaľuje OZ.

Príjmy obce Horný Vadičov sú zobrazené v Tab. 3.2 za sledované päťročné obdobie 2010-2014. Sú zobrazené podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Tab. 3.2 zahŕňa i prijaté bežné granty a transfery, ktoré boli účelovo viazané a v tom prípade boli použité pre účel, na ktorý boli stanovené. Bežné granty a transfery boli vyčíslené v celkovej sume nedaňových príjmov, ale v tab. sú vyčíslené osobitne. Kapitálové granty a transfery sú zahrnuté v celkovej čiastke kapitálových príjmov. V Tab. 3.3 sú vyčíslené výdavky obce Horný Vadičov, taktiež za päťročné obdobie 2010-2014. Patria tam bežné a kapitálové výdavky.

V Tab. 3.4 je možné vidieť finančné operácie, ktoré sa behom tohto sledovaného obdobia uskutočnili. Predstavujú príjmové a výdavkové finančné operácie, ktoré obec využíva, napríklad v prípade krytia kapitálového rozpočtu obce, obec využije prebytok týchto finančných operácií.

Pre väčší prehľad sú príjmy i výdavky vyjadrené v percentuálnom podiele, ktorý je vyjadrený vzhľadom k celkovým príjmom a výdavkom obce. Jednotlivé čiastky v tab. sú zaokrúhlené, vzhľadom k tomu môže dôjsť k menším rozdielom v porovnaní s čiastkami zo záverečných účtov obce. Všetky tab. sú vyjadrené v mene €.

Pomocou prílohy č. 2 je možné pozorovať výkyvy príjmov a výdavkov vybraných obcí Horný Vadičov a Radoľa, ktoré sú graficky zobrazené v grafe 2.1 a 2.2. Príloha č. 2, graf 2.3 umožňuje porovnať výsledky hospodárenia oboch vybraných obcí v sledovanom období 2010-2014.

V závere kapitoly je popísané, v akej čiastke obec získava dotácie zo ŠR, koľko ich vyčerpá a komu obec dotácie poskytuje. Taktiež sú vyčíslené dlhy obce, ktoré eviduje k 31.12. sledovaného roku.

---

⁴⁴ TKÁČIK, A., A. LUDVIK a D. MAJERČÍKOVÁ. *Radoľa – Skoczow*. Vrutky: Starustka . design, 2014. 104 s. ISBN 978-80-971566-2-6.

3.3.1 Príjmy obce

Príjmy sú rozpísané ako celkové sumy daňových, nedaňových, kapitálových príjmov a bežných grantov a transferov. V kapitálových príjmoch sú zahrnuté kapitálové granty a transfery, ktoré nie sú vyčíslené samostatne. Jednotlivé príjmy sú porovnávané behom päťročného obdobia, počas ktorého sa ich výška výrazne menila a ich zmeny sú analyzované v texte.

Tab. 3.2 Príjmy obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové príjmy (v €)	386 314	470 713	463 169	413 013	455 629
% podiel	37,01	22,64	35,62	45,36	47,84
Nedaňové príjmy (v €)	24 549	92 366	136 107	131 306	138 053
% podiel	2,35	4,44	10,47	14,42	14,49
Kapitálové príjmy (v €)	261 929	1 037 511	320 374	3 112	1 077
% podiel	25,10	49,91	24,64	0,34	0,11
Bežné granty a transfery (v €)	370 950	478 273	380 484	363 139	357 697
% podiel	35,54	23,01	29,26	39,88	37,56
PRÍJMY SPOLU (v €)	1 043 742	2 078 863	1 300 134	910 570	952 456

Zdroj: Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010–2014, vlastné spracovanie.

Hospodárenie obce Horný Vadičov sa v roku **2010** skončilo schodkom vo výške 165 443 €. Príjmové finančné operácie (príjmy – výdavky) predstavovali rozdiel 170 243 €, vďaka ktorým bol krytý schodok kapitálového rozpočtu, ktorý činil čiastku 183 715 €, a teda zostatok peňažných prostriedkov (ďalej len „PP“) bol 4 800 €. Suma príjmových finančných operácií pozostávala zo zostatku finančných prostriedkov z roku 2009 vo výške 171 086 €, z príjmu z rezervného fondu v sume 4 484 € a z príjmu z ostatných fondov vo výške 9 495 €. Výdavkové finančné operácie boli tvorené zo sumy 4 965 €, ktorá bola na tvorbu ostatných fondov obce a sumy 9 857 €, ktorá bola použitá na splátku úveru zo štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“). Pre lepšie porovnanie vývoja príjmových a výdavkových operácií v obci Horný Vadičov bola zostrojená Tab. 3.4.

Celkové príjmy v roku **2010** dosahovali výšku 1 043 742 €, z toho daňové príjmy tvorili 37,01 %, nedaňové príjmy 2,35 %, bežné granty a transfery 35,54 % a kapitálové

príjmy predstavovali 25,10 % z celkovej výšky príjmov. Najvyššiu čiastku príjmov, ktorá bola poukázaná prostriedkami zo ŠR je tvorená daňovými príjmami, a to vo výške 386 314 €. Kapitálové príjmy vo výške 261 929 € boli tvorené príjmom z predaja kapitálových aktív vo výške 2 867 € a kapitálových grantov a transferov vo výške 259 062 €, ktoré boli poskytnuté napríklad Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na rekonštrukciu obecného vodovodu, Občianskym združením Les Petites Femmes na detské ihrisko pri MŠ a iné.

V roku **2011** schodok obecného rozpočtu vzrástol na výšku 210 038 €. Schodok v kapitálovom rozpočte bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom finančných operácií. Tie v roku 2011 činili rozdiel 226 640 €, takže celková suma PP dosahovala výšku 16 602 €. Zostávajúci prebytok finančných prostriedkov bol v nasledujúcom roku 2012 použitý na financovanie investičných projektov obce. Príjmové finančné operácie pozostávali zo sumy 159 357 €, ktorá bola zostatkom finančných prostriedkov z roku 2010, z príjmu návratnej finančnej výpomoci v čiastke 93 000 € a príjmu z ostatných fondov obce vo výške 1 612 €.

Celkové príjmy v roku **2011** činili výšku 2 078 863 €. Oproti predchádzajúcemu roku schodok vzrástol približne o 45 000 €, čo je pravdepodobne spôsobené rapidným vzrastom kapitálových výdavkov o čiastku 903 614 €. Celkové príjmy obce oproti roku 2010 sa zvýšili o 1 035 121 €. Vzrast oproti predchádzajúcemu roku bol v podiele 99,17 %. Najvyššiu čiastku príjmov tvorili kapitálové príjmy, a to 49,91 % z celkových príjmov. Celkovú výšku kapitálových príjmov predstavovali kapitálové granty a transfery vo výške 1 037 511 €. Boli poskytnuté ministerstvami na rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 230 924 €, rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ vo výške 186 053 €, komplexnú regeneráciu centrálnej zóny vo výške 518 872 € a iné. Daňové príjmy tvorili 22,64 %, nedaňové príjmy činili 4,44 % a bežné granty a transfery činili 23,01 % z celkových príjmov.

Obec Horný Vadičov hospodárila v roku **2012** s celkovými príjmami vo výške 1 300 134 € a celkovými výdavkami vo výške 1 201 805 €. V záverečnom účte bol vykázaný prebytok vo výške 98 329 €. Rozdiel finančných operácií je mínusový, vo výške 29 467 €, a to z dôvodu splácania istín návratných zdrojov financovania. Prebytok, ktorý zostal po týchto finančných operáciách činil 68 862 €. Príjmové finančné operácie boli tvorené zo zostatku návratnej finančnej výpomoci, z roku 2011, vo výške 16 602 € a z príjmu z ostatných fondov obce vo výške 3 181 €.

Celkové príjmy v roku **2012** poklesli o 37,46 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Daňové príjmy tvorili 35,62 % a boli zároveň najvyššou položkou medzi príjmami, a to vo výške 463 169 €. Druhú najvyššiu sumu tvorili kapitálové príjmy vo výške 320 374 €, čo bolo 24,64 % z celkových príjmov. Boli poskytnuté kapitálové transfery, a to na zateplenie MŠ vo výške 10 363 €, rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ vo výške 223 090 €, rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 14 320 € a iné. Nedaňové príjmy tvorili 10,47 % a bežné granty a transfery tvorili 29,26 %. Nedaňové príjmy vzrástli oproti predchádzajúcemu roku o 43 741 €. Bolo to pravdepodobne spôsobené rastúcimi príjmami ZŠ, MŠ a Centra voľného času vo výške 77 017 €.

Hospodárenie obce Horný Vadičov za rok **2013** sa skončilo schodkom vo výške 37 761 €. Rozdiel finančných operácií bol kladný, a to vo výške 59 309 €, z dôvodu použitia prostriedkov z minulých rokov, rezervného fondu a ostatných fondov obce. Finančné prostriedky sa použili na krytie kapitálového rozpočtu, a tým mala obec k dispozícii 21 549 € PP. Príjmové finančné operácie boli tvorené zo sumy 66 342 €, ktoré predstavovali zostatok finančných prostriedkov z minulých rokov, suma 4 559 € ako čerpanie prostriedkov z rezervného fondu obce a príjem z ostatných fondov obce vo výške 15 254 €.

Celkové príjmy za rok **2013** činili výšku 910 570 € čo znamená, že poklesli oproti roku 2012 o 389 564 €. Pokles predstavoval 29,96 %. Najvyššiu položku tvorili daňové príjmy, a to 45,36 % z celkových príjmov. Nedaňové príjmy predstavovali 14,42 % a kapitálové príjmy 0,34 %. Oproti roku 2012 kapitálové príjmy poklesli o 317 262 €, a to z dôvodu, že kapitálové granty a transfery tvorili výšku len 3 000 € a príjem z predaja kapitálových akcií bol len vo výške 312 €. Bežné granty a transfery činili 39,88 %.

Za rok **2014** obec dosiahla vo svojom hospodárení prebytok vo výške 11 016 €. Rozdiel finančných operácií za daný rok činil záporný stav 1 965 €. Po odpočítaní rozdielu finančných operácií mala obec k dispozícii hodnotu PP vo výške 9 047 €. Príjmové finančné operácie boli tvorené z nevyčerpaných finančných prostriedkov z minulých rokov. Výdavkové finančné operácie boli poskytnuté ako transakcie verejného dlhu vo výške 18 385 € a zásobovanie vodou vo výške 8 648 €. Celkové príjmy obce za rok 2014 boli vo výške 952 456 €. ⁴⁵

Celkové príjmy v roku **2014** vzrástli o 4,60 % oproti roku 2013. Najvyššiu položku opäť tvorili daňové príjmy, a to 47,84 % z celkových príjmov, nedaňové príjmy činili

---

⁴⁵ Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

14,49 %. Kapitálové príjmy poklesli o 2 034,9 € oproti roku 2013. Predstavovali 0,11 % a bežné granty a transfery 37,56 % z celkových príjmov v danom roku.⁴⁶

3.3.2 Výdavky obce

Výdavky obce Horný Vadičov predstavujú vynakladané bežné a kapitálové výdavky za obdobie 2010–2014, ktorých výška sa v každom roku v sledovanom období líši. Od roku 2012 dochádza k poklesu celkových výdavkov obce. V tejto podpodkapitole je popísaná zadlženosť obce a poskytovanie dotácií obci, ale aj obcou poskytované dotácie. Tab. 3.3 poukazuje na vývoj výdavkov v päťročnom období.

Tab. 3.3 Výdavky obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Bežné výdavky (v €)	763 541	939 643	810 529	899 931	862 777
% podiel	63,15	41,05	67,44	94,90	91,64
Kapitálové výdavky (v €)	445 644	1 349 258	391 276	48 400	78 663
% podiel	36,85	58,95	32,56	5,10	8,36
VÝDAVKY SPOLU (v €)	1 209 185	2 288 901	1 201 805	948 331	941 440

Zdroj: Záverečné účty obce Horný Vadičov za roky 2010-2014, vlastné spracovanie.

Celkové výdavky obce za rok **2010** boli vo výške 1 209 185 €. Najvyššiu čiastku dosiahli bežné výdavky, a to viac ako 60 % z celkových výdavkov. Kapitálové výdavky boli vo výške 445 644 €. V nich je započítaná napr. rekonštrukcia obecného vodovodu vo výške 100 181 €, rekonštrukcia miestnych komunikácií vo výške 150 629 €, stavba nájomných bytov vo výške 140 241 € a iné.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2010

Obec za tento rok získala dotácie zo ŠR vo výške 589 858 €, z ktorých suma použitých finančných prostriedkov činila 585 056 €. Obec poskytla dotácie PO, FO, a to podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel. Tieto dotácie boli poskytnuté ŠK TJ Slovan Ľadonhora Vadičov vo výške 5 500 €.

⁴⁶ Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

Zadlženosť obce v roku 2010

V tomto roku má obec nesplatenú istinu z úveru na výšku 309 544 €, ktorý bol obci poskytnutý v roku 2009 a nesplatený úver od ŠFRB vo výške 574 449 €, poskytnutý na nájomné byty.

V roku **2011** mala obec Horný Vadičov celkové výdavky vo výške 2 288 901 €, čo je oproti predchádzajúcemu roku o 1 079 716 € viac. Bolo to zapríčinené investíciami do rekonštrukcie a modernizácie ZŠ vo výške 229 174 €, komplexnej regenerácie centrálnej zóny vo výške 570 763 €, do stavby bytových domov vo výške 296 513 € a iné. Tieto výdavky vzrástli o 89,29 %. Na väčšinu z položiek kapitálových výdajov boli poskytnuté kapitálové granty a transfery.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2011

Aj v tomto roku obec získala dotácie zo ŠR vo výške 1 515 784 €, z ktorých bola vyčerpaná celá suma. Obec taktiež poskytla dotáciu ŠK SLOVAN Ladonhora Vadičov, ako aj predchádzajúci rok, a to vo výške 4 700 €.

Zadlženosť obce v roku 2011

Za tento rok obec prijala návratné zdroje financovania, z ktorých je nesplatená istina vo výške 309 544 € z úveru, nesplatená finančná výpomoc k tomuto roku predstavuje výšku 93 000 € a úver od ŠFRB činí nesplatenú časť vo výške 564 500 €, poskytnutý na výstavbu nájomných bytov.⁴⁷

Celkové výdavky obce Horný Vadičov v roku **2012** sa oproti roku 2011 znížili o 1 087 096 €. Pokles predstavuje 47,49 %. Bežné výdavky obce tvorili 67,44 %, čím predstavujú aj najvyššiu čiastku výdavkov v danom roku. Celková suma bežných výdavkov bola 810 529 €. Kapitálové výdavky boli v podiele 32,56 % z celkových výdavkov a zaznamenal sa ich pokles o 957 982 € oproti predchádzajúcemu roku. Aj napriek tomu, že kapitálové výdavky klesli, obec stále investovala napríklad do športu, kde sa vykonávali úpravy futbalového ihriska vo výške 4 147 €, do školstva vo výške 289 531 €, ktorého podstatou bola rekonštrukcia ZŠ.

---

⁴⁷ Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2012

Zo ŠR obec získala dotácie vo výške 700 751 € a vyčerpané finančné prostriedky z tejto sumy činili výšku 697 793 €. Obec poskytla i v tomto roku dotáciu ŠK SLOVAN Ľadonhora Vadičov vo výške 3 600 € a vyčerpaná bola celá čiastka.

Zadlženosť obce v roku 2012

Medzi prijaté návratné zdroje financovania patrí úver vo výške nesplatenej istiny 287 544 €, nesplatená finančná výpomoc v sume 93 000 € a úver od ŠFRB vo výške nesplatennej čiastky 546 529 €, poskytnutý na výstavbu nájomných bytov.

Celkové výdavky za daný rok **2013** boli 948 331 €, čo predstavuje oproti predchádzajúcemu roku pokles o 253 474 €. V tomto roku celkové výdavky oproti predchádzajúcemu roku taktiež poklesli o 21,09 %. Najvyššiu hodnotu predstavovali bežné výdavky, a to 94,90 % z celkových ročných výdavkov. Kapitálové výdavky boli v hodnote 48 400 €, čo je 5,10 % celkových výdavkov. Predstavovali výdavky využité na kamerový monitorovací systém vo výške 3 750 €, rozšírenie obecného vodovodu v časti Košariská a Galierovce vo výške 12 064 €, rozšírenie verejného osvetlenia vo výške 765 €, prístavba školskej jedálne činila 23 888 € a iné.⁴⁸

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2013

Obci boli poskytnuté dotácie zo ŠR vo výške 361 498 € a vyčerpané finančné prostriedky z tejto sumy boli vo výške 361 348 €. V tomto roku rozšírila obec osoby (PO, FO) ktorým poskytla dotácie, a to o Slovenský zväz včelárov, zariadenie pre seniorov a Domov sociálnych služieb v Kysuckom Novom Meste. Celková čiastka spolu s čiastkou pre ŠK činila 4 150 € a zároveň bola aj celá vyčerpaná.

Zadlženosť obce v roku 2013

V tomto roku ešte nie je splatený úver vo výške nesplatenej istiny 287 544 €, nesplatená finančná výpomoc, a to vo výške 93 000 €, úver od ŠFRB vo výške nesplatennej čiastky 528 312 € a nesplatený dlh voči recyklačnému fondu – grant zo všeobecného sektoru vo výške 1 244 €.

Celkové výdavky obce za rok **2014** činili 941 440 € a oproti roku 2013 poklesli o 0,73 %. Bežné výdavky predstavovali podiel 91,64 %, čo je 862 777 €. Kapitálové výdavky činili sumu 78 663 €, čo predstavuje podiel 8,36 %. Suma kapitálových výdavkov sa skladala

---

⁴⁸ Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

zo súm použitých na cestnú dopravu vo výške 9 099 €, rozvoj obce 5 916 €, verejné osvetlenie vo výške 439 € a iné.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2014

V tomto roku boli obci poskytnuté dotácie zo ŠR, a to vo výške 357 362 €, z toho bolo 357 205 € vyčerpaných. Obec poskytla dotácie TJ SLOVAN Ľadonhora Vadičov, Dobrovoľnému hasičskému zboru Horný Vadičov, zariadeniu pre seniorov a Domovu sociálnych služieb v Kysuckom Novom Meste vo výške 5 650 € a celá čiastka bola vyčerpaná. Poskytla dotácie aj obci Rudina vo výške 6 524 €, z ktorých bolo vyčerpaných 6 273 €.

Zadlženosť obce v roku 2014

Zostatok súm prijatých úverov a návratných finančných výpomocí, k poslednému dňu v roku 2014, činili u úveru výšku 287 544 €, ŠFRB 509 926 € a 93 000 € od STAVSTROJ KYSUCE, spol. s r. o.⁴⁹

Tab. 3.4 Finančné operácie obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010–2014 (v €)

	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmové	185 065	253 969	19 783	86 155	25 068
Výdavkové	14 822	27 329	49 250	26 846	27 033
Rozdiel	170 243	226 640	- 29 467	59 309	- 1 965

Zdroj: Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

3.4 Analýza hospodárenia obce Radoľa za obdobie 2010-2014

Obec Radoľa taktiež hospodári na základe zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hospodári na základe schváleného rozpočtu, ktorý schvaľuje OZ.

Príjmy obce sú zobrazené v tab. 3.5, v ktorej sú rozčlenené podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Sú zobrazené za sledované päťročné obdobie 2010-2014. Tab. 3.5 zároveň zahŕňa prijaté bežné transfery a dotácie, ktoré sú poskytnuté zo ŠR. Dotácie, ktoré obec prijala boli účelovo viazané, a preto boli použité v súlade s ich účelom. Kapitálové granty a dotácie sú zahrnuté v celkovej čiastke kapitálových príjmov. Výdavky obce sú v tab. 3.6, taktiež za päťročné obdobie 2010-2014. Sú rozčlenené na bežné a kapitálové.

⁴⁹ Záverečné účty obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014

V tab. 3.7 sú vyčíslené finančné operácie. Predstavujú príjmové a výdavkové finančné operácie. Príjmové finančné operácie využíva obec Radoľa napríklad na prevedenie dotácií na rôzne účely.

Už ako bolo spomínané celá príloha č. 2 je zostrojená pre porovnanie príjmov, výdavkov a výsledkov hospodárenie vybraných obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014.

Pre väčší prehľad sú príjmy i výdavky vyjadrené v percentuálnom podiele, ktorý je vyjadrený vzhľadom k celkovým príjmom a výdavkom obce. Čiastky jednotlivých položiek sú zaokrúhlené na celé čísla, vzhľadom k tomu môžu nastať menšie rozdiely v porovnaní s číslami zo záverečných účtov. Všetky tab. sú zostrojené v mene €.

3.4.1 Príjmy obce

Rovnako ako aj pri obci Horný Vadičov sú príjmy rozdelené na daňové, nedaňové, kapitálové a bežné granty a transfery. V kapitálových príjmoch sú zahrnuté kapitálové granty a transfery, ktoré obec v danom období získala na rôzne účely. Každým rokom dochádza k poklesu príjmov, čo je možné vidieť aj v Tab. 3.5.

Tab. 3.5 Príjmy obce Radoľa za sledované obdobie 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové príjmy (v €)	283 236	333 502	338 560	368 504	388 119
% podiel	27,78	44,15	37,88	39,34	45,48
Nedaňové príjmy (v €)	56 988	63 465	152 906	184 080	64 720
% podiel	5,59	8,40	17,11	19,65	7,58
Kapitálové príjmy (v €)	282 610	0	10 772	0	14 111
% podiel	27,72	0	1,21	0	1,65
Bežné granty a transfery (v €)	396 590	358 360	391 433	384 228	386 523
% podiel	38,90	47,44	43,80	41,01	42,29
PRÍJMY SPOLU (v €)	1 019 424	755 327	893 671	936 812	853 473

Zdroj: Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

V roku **2010** sa hospodárenie obce Radoľa skončilo prebytkom vo výške 63 515 €. Výška rozdielu medzi finančnými operáciami je v zápornej hodnote vo výške 49 521 €, čím vzniká suma celkových PP obce vo výške 13 993 €. Prostredníctvom príjmových

finančných operácií bola v roku 2010 do príjmov prevedená dotácia z roku 2009, ktorá bola určená na rekonštrukciu strešnej krytiny ZŠ v sume 13 277 €. Zároveň sa použilo čerpanie krátkodobého úveru vo výške 24 217 €. Z výsledku hospodárenia z minulých rokov sa do príjmov previedla čiastka 34 250 €.

Celkové príjmy obce za rok **2010** boli vo výške 1 019 424 €. Najvyššiu hodnotu v danom roku predstavovali bežné granty, transfery a dotácie, ktoré predstavovali podiel vo výške 38,90 % z celkových príjmov, vo výške 396 590 €. Druhú najvyššiu položku tvorili daňové príjmy v podiele 27,78 %, kapitálové príjmy 27,78 % a najmenší podiel na celkových príjmoch mali kapitálové príjmy 5,59 %. V rámci kapitálových príjmov obec získala dotácie na zateplenie budovy obecného úradu vo výške 8 298 € a na rekonštrukciu ZŠ Radoľa vo výške 267 626 € a zároveň získala kapitálové príjmy za odpredaj pozemkov vo výške 6 686 €. ⁵⁰

Rok **2011** sa pre obec Radoľa skončil taktiež prebytkom vo výške 18 734 €. Rozdiel finančných operácií činil zápornú hodnotu 664 €, čím obci zostali peňažné prostriedky vo výške 18 070 €. Do príjmov v roku 2011 bola prostredníctvom finančných operácií prevedená dotácia z roku 2010, ktorá bola určená na protipovodňové opatrenia v celkovej výške 8 400 €. Z výsledku hospodárenia z predchádzajúcich rokov bolo do príjmov prevedených 2 144 €. Čo sa týka výdavkových finančných operácií, tie slúžili na uhradenie úveru v sume 11 208 €.

Výška celkových príjmov v roku **2011** poklesla na sumu 755 327 €, čo je oproti predchádzajúcemu roku 2010 o 264 097 € menej. Pokles oproti predchádzajúcemu roku je o 25,91 %. Najvyššiu položku v danom roku predstavovali bežné granty a transfery, a to vo výške 358 360 € a ich podiel bol 47,44 %. Daňové príjmy boli vo výške 333 502 € a ich podiel bol 44,15 %. Obec v danom roku nedosahovala žiadne kapitálové príjmy. Najmenší podiel v danom roku mali nedaňové príjmy, a to 8,40 %.

V roku **2012** sa prebytok obce Radoľa zvýšil na sumu 33 999 €. Rozdiel finančných operácií činí výšku 17 189 €, čím celkové finančné prostriedky obce vzrástli na sumu 51 188 €. Prostredníctvom príjmových finančných operácií bola do príjmov prevedená dotácia vo výške 17 189 €. Výdavkové finančné operácie v tomto roku neboli žiadne.

Celkové príjmy v roku **2012** tvorili 893 671 €, čím sa oproti roku 2011 zvýšili o 138 344 €. Zmena oproti predchádzajúcemu roku predstavuje vzrast o 18,32 %. Najvyšší

---

⁵⁰ Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014

podiel na sume celkových príjmov mali bežné granty, transfery a dotácie, a to 43,80 %. Daňové príjmy predstavovali podiel 37,88 %, nedaňové príjmy 17,11 % a kapitálové príjmy 1,21 %. Oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 10 722 €, čo bolo zapríčinené dotáciou zo ŠR na zabezpečenie úloh prevencie kriminality vo výške 7 000 € a rozšírenie verejného osvetlenia ku Kaštieľu vo výške 3 000 €. Patrili tu aj príjmy z predaja majetku, a to za odpredaj pozemku pod výstavbu kostola, za odpredaj vodovodného rozvodu v areáli bývalej tehelne a za odpredaj verejnej kanalizácie.

Rok **2013** bol prvý rok po predchádzajúcich troch, kedy obec dosiahla schodok vo výške 377 254 €. Rozdiel finančných operácií bol vo výške 396 670 €, čím prispeli k tomu, že celková výška finančných prostriedkov obce bola vo výške 19 417 €. ⁵¹ Prostredníctvom príjmových finančných operácií bola v roku 2013 do príjmov obce prevedená dotácia z roku 2012 vo výške 3 000 €, ktorá bola určená na rekonštrukciu verejného osvetlenia do kaštieľa a nevyčerpané finančné prostriedky vo výške 33 786 €. Z rezervného fondu obce bolo do rozpočtu zapojených 14 357 €, ktoré boli určené na financovanie výstavby športovej haly. Z úverových zdrojov bolo čerpaných 345 527 €, ktoré boli taktiež určené na výstavbu športovej haly. Výdavkové finančné operácie v tomto roku neboli.

Celkové príjmy obce v roku **2013** činili 936 812 €. Príjmy vzrástli o 4,83 %. Najvyššou položkou v tomto roku boli taktiež bežné granty, transfery a dotácie, a to v podiele 41,01 % z celkových príjmov. Druhou najvyššou položkou boli daňové príjmy v podiele 39,34 %, nedaňové príjmy 19,65 % a kapitálové príjmy v tomto roku neboli žiadne.

Rok **2014** taktiež ako predchádzajúci rok skončil schodkom vo výške 25 498 €. Rozdiel finančných operácií je vo výške 28 862 € a vďaka ním mala obec zostatok PP vo výške 3 364 €. Do príjmov v roku 2014 boli cez finančné operácie prevedené nevyčerpané finančné prostriedky vo výške 10 086 €. Z rezervného fondu obce bolo do rozpočtu zapojených 13 703 €. Z úverových zdrojov sa čerpalo 49 473 €, ktoré boli použité na výstavbu športovej haly. Celá suma výdavkových finančných operácií vo výške 44 400 € bola použitá na splátku istiny dlhodobého úveru, na výstavbu športovej haly.

Celkové príjmy obce za rok **2014** boli vo výške 853 473 € a oproti predchádzajúcemu roku poklesli o 8,90 %. Najvyššou položkou príjmov boli daňové príjmy v podiele 45,48 %. Druhou boli bežné granty, transfery a dotácie v podiele 42,29 %, nedaňové príjmy 7,58 %

---

⁵¹ Záverečné účty obce Radôľa za obdobie 2010-2014

a kapitálové príjmy 1,65 %. Celková čiastka kapitálových príjmov bola tvorená z fondov Európskej únie, čiastka 12 812 € a zo ŠR to bola čiastka 1 299 €.

3.4.2 Výdavky obce

Výdavky obce Radoľa sú zobrazené v Tab. 3.6. opísaný pohyb, ale aj príčiny, ktoré ho spôsobili. Zmeny, ktoré nastali v sumách bežných a kapitálových výdavkoch, ich viditeľné výkyvy budú v nasledujúcej časti popísané.

Tab. 3.6 Výdavky obce Radoľa za sledované obdobie 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Bežné výdavky (v €)	705 831	736 593	846 241	920 661	811 701
% podiel	73,84	100,00	98,44	70,06	92,35
Kapitálové výdavky (v €)	250 078	0	13 431	393 405	67 270
% podiel	26,16	0	1,56	29,94	7,65
VÝDAVKY SPOLU (v €)	955 909	736 593	859 672	1 314 066	878 971

Zdroj: Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Celkové výdavky v roku **2010** boli vo výške 955 909 €. Z výdavkovej oblasti boli najvyššou položkou bežné výdavky, ktoré boli vo výške 705 831 €, čo predstavovalo podiel 73,84 % a kapitálové výdavky predstavovali podiel vo výške 26,16 % a boli v nich zahrnuté výdavky na rozvoj obce a občiansku vybavenosť.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2010

Obci boli poskytnuté dotácie zo ŠR vo výške 663 936 € ale ich čerpanie bolo vo výške 655 536 € a rozdiel, ktorý zostal vo výške 8 400 € bol prenesený do rozpočtu nasledujúceho roku 2011. Zároveň obec poskytla dotácie ŠK Radoľa a stolnotenisovému oddielu Radoľa vo výške 9 621 € a všetky finančné prostriedky boli použité v celkovej poskytnutej výške.

Zadlženosť obce v roku 2010

K poslednému dňu v roku 2010 obec eviduje záväzky voči bankám vo výške 11 209 €. Čiastku tvorí úver, ktorý banky poskytli obci. Obec mala taktiež záväzky voči dodávateľom za neuhradené faktúry a nevyfakturované dodávky. Táto suma predstavovala 75 720 €. Voči ŠR je to suma 8 400 €, ktorá už bola spomínaná.

Celkové výdavky obce za rok **2011** činili sumu 736 593 €. Táto suma bola zhodná so sumou bežných výdavkov, pretože obec v tomto roku nevykonávala žiadnu investičnú činnosť. Celkové výdavky oproti predchádzajúcemu roku poklesli o 22,94 %. ⁵²

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2011

Obec i v tomto roku prijala dotácie zo ŠR vo výške 358 313 € a výška použitých prostriedkov činila 349 524 €. Finančné prostriedky, ktoré zostali boli prevedené do roku 2012, v ktorom sa čerpali. Obec taktiež ako v predchádzajúcom roku, poskytla dotácie na rovnaké účely vo výške 9 130 € a boli vyčerpané v celkovej prijatej výške.

Zadlženosť obce v roku 2011

V tomto roku obec eviduje záväzky len voči dodávateľom a ŠR. Voči ŠR je to suma vo výške 17 189 € a dodávateľom výška 30 750 €.

Celkové výdavky v roku **2012** oproti roku 2011 vzrástli o 123 079 € na sumu 859 672 €. Podiel, o ktorý vzrástli výdavky je 16,71 %. Bežné výdavky tvorili z celkových výdavkov 98,44 % a kapitálové výdavky 1,56 %. Kapitálové výdavky boli poskytnuté na vybudovanie kamerového systému v obci a na projektovú dokumentáciu k výstavbe športového areálu v ZŠ.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2012

Obec prijala dotácie zo ŠR vo výške 631 893 €, ich čerpanie bolo vo výške 628 893 € a rozdiel 3 000 € bol použitý na rozšírenie verejného osvetlenia v obci v nasledujúcom roku. V roku 2012 obec poskytla dotácie ŠK Radoľa, Stolnotenisovému oddielu Radoľa a Atletickému oddielu Radoľa vo výške 9 628 € a všetky poskytnuté finančné prostriedky boli v danom roku vyčerpané.

Zadlženosť obce v roku 2012

V tomto roku obec evidovala záväzky voči dodávateľom vo výške 8 502 €, voči ŠR sumu 3 000 € a voči ŠR a Európskej Únii za projekt ZŠ sumu 33 786 €.

Celkové výdavky v roku **2013** tvorili sumu 1 314 066 €, čím zároveň vzrástli o 34,58 %. Bežné výdavky oproti predchádzajúcemu roku vzrástli o 74 420 € a kapitálové výdavky extrémne vzrástli o 379 974 €. Boli poskytnuté na výstavbu športovej haly v areáli

---

⁵² Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014

ZŠ Radoľa, nákup čistiaceho stroja do športovej haly, rozšírenie verejného osvetlenia do Kaštieľa a výstavbu cyklistického chodníka.⁵³

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2013

Obci boli poskytnuté dotácie zo ŠR vo výške 384 228 € a vyčerpané boli vo výške 384 199 €. Rozdiel 29 € bol vrátený. ŠK Radoľa obec poskytla dotácie vo výške 9 130 € a boli vyčerpané v celkovej poskytnutej výške.

Zadlženosť obce v roku 2013

K poslednému dňu v roku 2013 obec eviduje záväzky voči bankám, a to bankový úver vo výške 345 527 €, voči dodávateľom sumu 77 762 €, voči ŠR 30 € a voči ŠR a Európskej Únii za projekt ZŠ sumu 10 110 €.

Celkové výdavky za rok **2014** boli vo výške 878 971 € a oproti predchádzajúcemu roku poklesli o 35,11 %. Bežné výdavky boli v podiele 92,35 % a kapitálové výdavky v podiele 7,65 %. Výška kapitálových výdavkov bola poskytnutá na výstavbu športovej haly v areáli ZŠ Radoľa – úhrada záväzkov z roku 2013 na výstavbu haly a dočerpanie úveru.

Prijaté dotácie zo ŠR a poskytnuté dotácie obcou v roku 2014

Obec Radoľa prijala dotácie zo ŠR vo výške 386 523 € a všetky tieto finančné prostriedky boli aj vyčerpané. ŠK Radoľa aj tento rok prijal dotácie od obce vo výške 9 130 € a všetky boli vyčerpané.

Zadlženosť obce v roku 2014

K 31.12.2014 obec eviduje záväzok voči banke, a to úver vo výške 350 600 € a voči dodávateľom sumu 28 408 €.

Tab. 3.7 Finančné operácie obce Radoľa za sledované obdobie 2010–2014 (v €)

	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmové	71 744	10 544	17 189	396 670	73 262
Výdavkové	121 265	11 208	0	0	44 400
Rozdiel	- 49 521	- 664	17 189	396 670	28 862

Zdroj: Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

⁵³ Záverečné účty obce Radoľa za obdobie 2010-2014

4 ZHODNOTENIE HOSPODÁRENIA VYBRANÝCH OBCÍ ZA OBDOBIE 2010-2014

Predchádzajúca kapitola bližšie poukázala na jednotlivé príjmy a výdavky obce Horný Vadičov a Radoľa. Boli zaznamenané číselné rozdiely v hospodárení oboch vybraných obcí za dané obdobie a príčiny, ktoré tieto výkyvy spôsobili.

V úvode tejto kapitoly sú uvedené príjmy a výdavky obcí, prepočítané na 1 obyv., čo umožnilo bližšie preskúmať jednotlivé sumy v obciach Horný Vadičov a Radoľa a okomentovať zistené hodnoty. Keďže v sledovanom období mala každá obec rozdielnu výšku príjmov i výdavkov, taktiež iný počet obyv., rozdiely ku ktorým došlo sa líšia aj o niekoľko stoviek eur. V kapitole sú bližšie okomentované rozdiely medzi príjmami a výdavkami, ktoré činili sumu 40 € a viac na 1 obyv. Vývoj počtu obyv. v oboch obciach Horný Vadičov a Radoľa počas sledovaného obdobia je zobrazený v prílohe č. 3.

Druhá časť kapitoly je zameraná na výdavky rozdelené podľa štatistickej (funkčnej) klasifikácie výdavkov verejnej správy. Výdavky sú porovnávané z viacerých oblastí, do ktorých obce vkladajú značnú sumu PP, aby zabezpečili blaho svojich obyv. v každej oblasti ich života. Jedná sa o ochranu životného prostredia, bývanie a občianska vybavenosť, rekreácia, kultúra, náboženstvo a vzdelávanie v oboch vybraných obciach. Každá obec do týchto oblastí investuje rozdielne sumy a táto kapitola bližšie poukazuje, na čo sú finančné prostriedky využívané a v akej výške. Pre lepšie porovnanie sú sumy výdavkov, vynakladaných na jednotlivé zamerané oblasti rozpočítané na konkrétne jednotky (obyv.). Dodatočne v oblasti ochrany životného prostredia sú na 1km² a v oblasti vzdelávania na 1 žiaka. Všetky tab. v kapitole 4.2 majú rozpočítaný priemer súm za sledované obdobie 2010–2014 vo vybraných obciach Horný Vadičov a Radoľa. Sumy v tab. sú zaokrúhlené na celé čísla, takže môžu nastať menšie rozdiely v porovnaní so sumami z čerpania výdavkov vo vybraných obciach.

4.1 Hospodárenie obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014

V tejto kapitole sú v Tab. 4.1 zobrazené jednotlivé príjmy a výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, rozpočítané na 1 obyv., za sledované obdobie 2010–2014. K jednotlivým členeniam príjmov a výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie sú okomentované pohyby jednotlivých položiek z hľadiska ich celkových súm za príjmy a výdavky behom sledovaného obdobia, a to za obe vybrané obce samostatne. Rasty a poklesy

hodnôt príjmov i výdavkov za sledované obdobie sú odôvodnené, hlavne spôsobenými činnosťami, ktoré v danom období mali vplyv na ich zmeny.

4.1.1 Príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa

V Tab. 4.1. sú zobrazené celkové čiastky za daňové príjmy, nedaňové príjmy, bežné granty a transfery a kapitálové príjmy, prepočítané na 1 obyv., v každom sledovanom roku. Zároveň sú tieto sumy vyjadrené aj v percentuálnom podiele z celkových príjmov na 1 obyv. Sú zaznamenané číselné rozdiely medzi príjmami spomínaných obcí a príčiny, ktoré spôsobili tieto rozdiely. Grafické zobrazenie príjmov oboch vybraných obcí je v prílohe č. 4, v grafe 4.1.

Tab. 4.1 Príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Daňové príjmy (v €)	245	198	293	231	285	234	253	252	279	265
% podiel	37,0	27,7	22,6	44,1	35,6	37,9	45,3	39,3	47,9	45,4
Nedaňové príjmy (v €)	16	40	57	44	84	106	81	126	84	44
% podiel	2,4	5,6	4,4	8,4	10,5	17,2	14,4	19,7	14,4	7,6
Kapitálové príjmy (v €)	166	198	645	0	197	7	2	0	1	10
% podiel	25,1	27,7	50,0	0	24,6	1,1	0,4	0	0,2	1,7
Bežné granty, transfery (v €)	235	278	297	249	234	270	223	263	219	264
% podiel	35,5	38,9	23,0	47,5	29,3	43,8	39,9	41,0	37,5	45,3
Príjmy spolu (v €)	662	714	1 292	524	800	617	559	641	583	583

Zdroj: Záverečné účty obce Horný Vadičov a Radoľa za roky 2010-2014, vlastné spracovanie.

V roku **2010** sa príjmy na 1 obyv. obce Horný Vadičov pohybujú v rozmedzí od 16- 235 € a obce Radoľa od 40-278 €. Porovnaním súm za jednotlivé položky bolo zistené, že obec Radoľa má všetky príjmy na 1 obyv. okrem daňových, vyššie ako Horný Vadičov. V tomto roku sa zaznamenali veľké odchýlky v ich položkách, hlavne v daňových príjmoch,

u ktorých tento rozdiel činil 47 € na 1 obyv. Horný Vadičov mal v tomto roku výšku daňových príjmov väčšiu takmer o 100 000 € oproti obci Radoľa a zároveň o 89 obyv. viac. Dôležitú rolu v tomto rozdieli hrá výnos dane z príjmov FO, na základe ktorého sa prejavil práve spomínaný rozdiel. Ďalší vyšší rozdiel sa prejavil v položke bežné granty a transfery, ktorých v tomto roku obec Horný Vadičov prijala o 25 640 € menej ako Radoľa. Ďalšie extrémne odchýlky sa v tomto roku nevyskytli, sumy sa líšia o pár desiatok eur.

V roku **2011** sa príjmy obce Horný Vadičov pohybujú v rozmedzí od 57-645 € a v Radoli od 44-249 €. Veľké rozdiely boli opäť zaznamenané medzi daňovými príjmami, kde daný rozdiel činí 62 € na 1 obyv. a čo sa týka kapitálových príjmov, rozdiel medzi obcami v tomto roku tvoril sumu 645 €, pretože obec Radoľa nemala žiadne kapitálové príjmy. Táto položka spôsobila rozdiel aj v celkových príjmoch na 1 obyv., ktorý predstavoval medzi obcami viac ako 50 % rozdiel. V daňových príjmoch spôsobil vyšší rozdiel opäť výnos dane z príjmov FO, ktorý činil rozdiel medzi obcami vo výške 137 454 €. Rozdiel 48 € na 1 obyv. spôsobili aj prijaté bežné granty a transfery.

Rok **2012** sa pohyboval medzi sumami od 84-285 € v obci Horný Vadičov a v obci Radoľa od 7-270 €. Extrémny rozdiel bol zaznamenaný medzi kapitálovými príjmami, ktorý činil 190 €. Obec Radoľa mala v tomto roku minimálne kapitálové príjmy, ktoré boli 7 € na 1 obyv. S celkovým rozdielom približne 300 000 € dosahovala obec Horný Vadičov 197 € na 1 obyv. Daňové príjmy aj v tomto roku predstavujú rozdiel 59 €, čo je opäť spôsobené výnosmi dane z príjmov FO a rozdiel medzi nimi tvorí 121 341 € za celú obec.

Rok **2013** predstavoval minimálne rozdiely v položkách medzi príjmami. Horný Vadičov sa pohyboval medzi sumami 81-253 € a Radoľa od 126-263 €. Najväčší rozdiel bol zaznamenaný medzi nedaňovými príjmami, a to 45 € na 1 obyv., spôsobený tým, že nedaňové príjmy v tomto roku sa medzi obcami líšili približne o 53 000 € pre celú obec a zároveň obec Radoľa mala o 200 obyv. menej. V tomto roku získala obec Radoľa vyššiu sumu prijatých bežných grantov a transferov, čím vznikol rozdiel o 40 € na 1 obyv. Rozdiel medzi celkovými príjmami na 1 obyv. predstavoval čiastku 82 €.

Rok **2014** bol jediným, v ktorom sú celkové príjmy na 1 obyv. u oboch obcí rovnaké. Rozmedzie, medzi ktorým sa obec Horný Vadičov v tomto roku pohybovala, predstavovalo sumu od 1-279 € a Radoľa od 10-265 €. Rozdiel približne 40 € predstavovali len nedaňové príjmy, a to z toho dôvodu, že obec Horný Vadičov mala vyššie príjmy z vlastníctva majetku

približne o 26 000 € pre celú obec. Aj v tomto roku má obec Radoľa o 45 € viac na 1 obyv. z príjmovej položky bežných grantov a transferov.⁵⁴

4.1.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa

V Tab. 4.2 sú zobrazené výdavky vybraných obcí, opäť prepočítané na 1 obyv. Taktiež sú okomentované rozdiely, ktoré činili 40 € a viac na 1 obyv. Extrémne rozdiely medzi výdavkami obcí Horný Vadičov a Radoľa nastali v situácii, keď jedna z obcí v danom roku nevykonávala žiadnu investičnú činnosť. Tým pádom výdavky danej obce, ktorá investičnú činnosť v daný rok vykonávala, boli o niekoľko stoviek eur vyššie oproti druhej neinvestujúcej obci. Pre názornejšie porovnanie bola vytvorená príloha č. 4, v ktorej graf 4.2 zobrazuje tieto výkyvy.

Tab. 4.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Bežné výdavky (v €)	484	494	584	511	498	584	552	631	527	554
% podiel	63,2	73,8	41,0	100	67,5	98,5	95,0	70,1	91,6	92,3
Kapitálové výdavky (v €)	282	175	839	0	240	9	30	269	48	46
% podiel	36,8	26,2	59,0	0	32,5	1,5	5,0	29,9	8,4	7,7
Celkové výdavky (v €)	766	669	1 423	511	738	593	582	900	575	600

Zdroj: Záverečné účty obce Horný Vadičov a Radoľa za roky 2010-2014, vlastné spracovanie.

V roku **2010** sa výdavky na 1 obyv. obce Horný Vadičov pohybovali vo výške 282 € a 484 €. Obec Radoľa sa pohybovala vo výške 175 € a 494 €. Veľký rozdiel v tomto roku nastal medzi kapitálovými príjmami, v ktorých rozdiel činil sumu 107 € na 1 obyv. viac pre obec Horný Vadičov. Obec Horný Vadičov investovala oproti obci Radoľa približne 200 000 € viac pre celú obec.

Rok **2011** sa prejavil v rozdieloch na 1 obyv. medzi bežnými výdavkami o sumu 73 € viac pre obec Horný Vadičov, ktorá mala celkové výdavky obce, o viac ako 600 000 €, v porovnaní s obcou Radoľa. Kapitálové výdavky mala obec Horný Vadičov taktiež vyššie, a to o 839 € na 1 obyv., z dôvodu, že obec Radoľa v tomto roku nevykonávala žiadnu

⁵⁴ Záverečné účty obce Horný Vadičov a Radoľa za roky 2010-2014

investičnú činnosť. Zároveň vďaka tomu nastal vysoký rozdiel aj v celkových výdavkoch na 1 obyv., a to viac ako 50 %.

Rok **2012** je prvým rokom, v ktorom mala obec Radoľa väčšie bežné výdavky, a to o 86 € na 1 obyv. Celková výška za celú obec činila rozdiel takmer o 200 000 €. Kapitálové výdavky mala obec Horný Vadičov aj v tomto roku vyššie o 231 € na obyv., a to z toho dôvodu, že obec Radoľa mala v tomto roku kapitálové výdavky pre celú obec len vo výške približne 13 000 €, na rozdiel od obce Horný Vadičov, ktorá ich mala takmer 400 000 €.

Aj v roku **2013** mala obec Radoľa bežné výdavky na 1 obyv. vyššie o 79 € a kapitálové mala taktiež vyššie, a to o 239 € na 1 obyv. V tomto roku obec realizovala najviac investícií, ktoré činili rozdiel oproti obci Horný Vadičov približne o 300 000 € pre celú obec. Tento rozdiel sa prejavil aj vo výške celkových výdavkov na 1 obyv., a to pre obec Radoľu, ktorá ich mala o 318 € vyššie.

Jedine rok **2014** bol rokom, v ktorom nenastali veľké rozdiely v sumách jednotlivých položiek. Rozdiely činia len pár eur a celkové výdavky na 1 obyv. sa líšia len o 25 €. ⁵⁵

4.2 Štatistická (funkčná) klasifikácia výdavkov verejnej správy

Táto klasifikácia sa často nachádza pod názvom COFOG = Classification of Functions of Government. Predstavuje rozdelenie výdavkov sektora verejnej správy podľa funkcie, na ktorú sú určené. Klasifikácia je určená najmä pre potreby štatistického zisťovania a medzinárodných porovnávacích dát. Aktualizovaná verzia medzinárodného štandardu bola schválená v roku 1999 Štatistickou komisiou Spojených národov a na základe tejto verzie bola vypracovaná slovenská verzia tejto klasifikácie. Klasifikácia COFOG je štvorúrovňová, kde prvú úroveň predstavuje oddiel, druhú skupina, tretiu trieda a štvrtú podtrieda.

Predmetom tejto klasifikácie je triedenie výdavkov jednotlivých sektorov verejnej správy podľa ich funkcie. Funkciou výdavkov verejnej správy sa rozumie oblasť činností, v ktorej dané inštitúcie alebo ich orgány pôsobia. Na základe klasifikácie COFOG je umožnené, aby budúci vývoj jednotlivých funkcií inštitúcií sektora verejnej správy, mohol byť porovnávaný v čase.

Keďže sa klasifikácia COFOG vzťahuje na sektor verejnej správy, zahŕňa všetky inštitucionálne jednotky (subjekty), ktoré sa zaoberajú prevažne prerozdelením národného

---

⁵⁵ Záverečné účty obce Horný Vadičov a Radoľa za roky 2010-2014

dôchodku a bohatstva, taktiež na neziskové inštitúcie, ktoré sú kontrolované a financované vládou. Sektor verejnej správy predstavujú napríklad orgány štátnej správy, miestnej samosprávy, fondy sociálneho zabezpečenia a iné.⁵⁶

Členenie oddielov klasifikácie COFOG:

- všeobecné verejné služby,
- obrana,
- verejný poriadok a bezpečnosť,
- ekonomická oblasť,
- ochrana životného prostredia,
- bývanie a občianska vybavenosť,
- zdravotníctvo,
- rekreácia, kultúra, náboženstvo,
- vzdelávanie,
- sociálne zabezpečenie.

Ochrana životného prostredia zahŕňa nakladanie s odpadmi (ďalej len „NO“), nakladanie s odpadovými vodami (ďalej len „NOV“), znižovanie znečisťovania, ochrana prírody a krajiny (ďalej len „OKP“), výskum a vývoj v oblasti ochrany životného prostredia a ochranu životného prostredia inde neklasifikovaných. Tieto skupiny predstavujú zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu, vrátane rádioaktívneho, prevádzkovanie kanalizačných sústav, vrátane čistenia odpadových vôd, činnosti, ktoré súvisia s ochranou krajiny, ovzdušia, ozónovej vrstvy zeme, povrchových a podzemných vôd, znečistením pôdy a iné.

Bývanie a občianska vybavenosť zahŕňa rozvoj bývania a obcí, zásobovanie vodou, verejné osvetlenie, výskum a vývoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, bývanie a občiansku vybavenosť inde neklasifikovaných. Tieto skupiny predstavujú propagáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie činností v oblasti rozvoja bývania, výstavby, nákupu, prestavby obytných jednotiek pre širokú verejnosť, získavanie pozemkov potrebných na výstavbu, správu oblasti geologického prieskumu a zásobovania vodou, správu oblasti verejného osvetlenia a iné.

---

⁵⁶ Vyhláška Štatistického úradu SR č. 195/2003 Z. z. o štatistickej klasifikácii výdavkov verejnej správy

Rekreácia, kultúra a náboženstvo, do tohto oddielu výdavkov sa zahŕňajú výdavky na rekreačné a športové služby, kultúrne služby, vysielacie a vydavateľské služby, náboženské a iné spoločenské služby, výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva, rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované. Medzi tieto výdavkypatria služby poskytované jednotlivcom a domácnostiam, výdavky na správu, kontrolu, prevádzkovanie alebo zaradenie na aktívnu športovú činnosť, športové podujatia, zariadenia na rekreačnú a športovú činnosť, riadenie kultúrnych činností, dohľad nad kultúrnymi zariadeniami (knihnice, pamätníky, historické budovy), poskytovanie zariadení a vybavenia pre náboženské a iné spoločenské služby vrátane podpory ich prevádzkovania, údržby, opravy a iné.

Vzdelávanie zahŕňa výdavky na predprimárne vzdelávanie, primárne vzdelávanie, sekundárne vzdelávanie, postsekundárne neterciárne vzdelávanie, terciárne vzdelávanie a vzdelávanie nedefinované podľa úrovne, vedľajšie služby v školstve a výskum a vývoj v oblasti vzdelávania. Bližšou charakteristikou týchto výdavkov sú výdavky na vzdelávanie v materských školách MŠ, v MŠ pre deti so špeciálnou starostlivosťou, na vzdelávanie na 1. stupni ZŠ, na vedľajšie služby v školstve, na vzdelávanie na 2. stupni ZŠ, na vzdelávanie na štvorročných a osemročných gymnáziách, na stredných odborných školách, na vedľajšie služby v školstve, čo sa týka oblasti dopravy, stravovania, ubytovania, lekárskej starostlivosti a iné.⁵⁷

Všetky obce sa snažia vykonávať svoje úlohy čo najlepšie a hlavne tak, aby boli ich obyv. čo najspokojnejší. Obec sa snaží zabezpečiť pre obyv. čo najviac a hlavne to, aby mali dobré podmienky k životu v nej. Prostredníctvom štatistickej klasifikácie verejných výdavkov je viditeľné, do ktorých oblastí obce investujú a ktoré sú venované im obyv., k zlepšeniu životných podmienok v obci. Zároveň umožňuje zrovnávanie obcí v týchto oblastiach a napomáha k lepšiemu rozvrhnutiu jednotlivých výdavkov do týchto oblastí, na základe porovnania s obcami s rovnakou alebo podobnou veľkostnou štruktúrou.

4.2.1 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na ochranu životného prostredia

V oboch vybraných obciach v sledovanom období prebieha zber odpadov a s nimi súvisiaca recyklácia. To je jediná činnosť, na ktorú obce v rámci ochrany životného prostredia

---

⁵⁷ Vyhláška Štatistického úradu SR č. 195/2003 Z. z. o štatistickej klasifikácii výdavkov verejnej správy

vynakladajú najvyššie výdavky. Vo viacerých miestach v obciach sú uložené kontajnery pre recykláciu papiera, skla a plastov. Približne raz za mesiac chodia zamestnanci OÚ a zbierajú plasty, ale aj elektroniku, ktorú občania pripravujú k svojim rodinným domom. Obce vynakladajú výdavky na vývoz a likvidáciu separovaného zberu komunálneho odpadu. Aj takýmto spôsobom sa zabráňuje znečisťovaniu v obci a zbytočnému ničeniu životného prostredia.

Bližšie informácie týkajúce sa súm položiek, na ktoré sú výdavky vynaložené v oboch obciach pre oblasť ochrany životného prostredia sú zobrazené v Tab. 4.3 a Tab. 4.4, ktoré sú prepočítané na 1 obyv. Tab. 4.5 a Tab. 4.6 je rozpočítaná na 1km², pretože aj veľkosť územia obce majú určitý vplyv na výdavky, ktorými sa táto kapitola zaoberá. K spomínaným výdavkom patrí nakladanie s odpadmi (ďalej len „NO“), nakladanie s odpadovými vodami (ďalej len „NOV“) a ochrana krajiny a prírody (ďalej len „OKP“).

Obec Horný Vadičov má približne 21 km² a obec Radoľa sa rozprestiera na 7 km². Na základe tohto trojnásobného rozdielu, ktorý majú obce medzi sebou je možné vyvodiť, že rozdiely súm, ktoré budú prepočítané na 1 obyv. a km² budú dosť vysoké. Pre lepšiu predstavivosť je vývoj bežných výdavkov rozpočítaných na 1 km² vyjadrený v grafickom prevedení v prílohe č. 6, v grafe 6.1 za obe porovnávané obce Horný Vadičov a Radoľa.⁵⁸

Tab. 4.3 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010–2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
NO	14	21	15	15	14	18	17	18	11	19	14	18
NOV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OKP	0	0	73	0	8	0	0	0	0	0	16	0
SPOLU	14	21	88	15	22	18	17	18	11	19	30	18

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Výdavky na NO sú vynaložené v každom roku počas sledovaného obdobia 2010–2014 a tvoria najvyššiu položku spomedzi výdavkov v oboch vybraných obciach.

Z Tab. 4.3 je možné vidieť prepočet celkových výdavkov na 1 obyv. Tieto výdavky sú takmer v každom roku vyššie v obci Radoľa, až na rok 2011, kedy sa v oboch obciach rovnajú. Vyššie výdavky v obci Radoľa mohli byť spôsobené z dôvodu, že je obec v blízkosti mesta, tým pádom dochádza aj k väčšiemu znečisteniu. Oproti obci Horný Vadičov, sú výdavky na NO v obci Radoľa o 29 % vyššie. Každým rokom dochádza k nárastu počtu Kuka nádob v obci, ale aj likvidácia a odvoz separovaného zberu zvyšuje sa počet separovaných vriec. Ďalší vyšší rozdiel bol zaznamenaný v roku 2014, kedy percentuálne činil 42 %. Bol spôsobený opakovaným nárastom počtu odpadových nádob, odvozom a likvidáciou odpadu a separovaným zberom, ktorý bol zvýšený vzhľadom k rastúcemu počtu obyv. a turistov. Celkový priemer v tejto položke nevykazuje extrémny rozdiel medzi obcami.

NOV sa vyskytuje len v obci Radoľa, a to v minimálnej výške 133 €. V prepočte na 1 obyv. suma činí približne 0,10 €, ktorá bola poskytnutá na kanalizačnú prípojku pre dvoch obyv. obce.

Položka OKP sa vyskytuje len v obci Horný Vadičov, a to len v dvoch rokoch počas celého sledovaného obdobia. Patrí tu napríklad ochrana drevín, výrub stromov, ale aj ich výsadba. Celkový priemer za oblasť ochrany životného prostredia je vyšší v obci Horný Vadičov, čo spôsobila hlavne položka OKP, ktorá sa v obci Radoľa vôbec nevyskytuje.

Tab. 4.4 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1km², vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
NO	1 059	4 193	1 139	3 124	1 122	3 627	1 307	3 802	868	4 032	1 099	3 756
NOV	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
OKP	0	0	5 577	0	582	0	0	0	0	0	1 232	0
SPOLU	1 059	4 212	6 716	3 124	1 704	3 627	1307	3 802	868	4 032	2 331	3 765

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Obe obce vynakladajú výdavky v oblasti ochrany životného prostredia hlavne na nakladanie s odpadmi, ktoré je prioritou v rámci tejto oblasti. Tab. 4.4 poukazuje

na rozdiely, ktoré nastali v prípade prepočtu na 1km². Keďže sa obce od seba líšia svojou rozlohou, má to veľký vplyv aj na veľkosť výdavkov. Horný Vadičov je trojnásobne väčšia obec ako Radoľa, tým pádom má v celom sledovanom období menšie výdavky o niekoľko tisíc €.

Na rozdiel od obce Horný Vadičov, obec Radoľa nevynakladá žiadne výdavky na OKP, medzi ktoré patria výdavky na výpočtovú techniku, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, techniku a náradie a pracovné odevy, obuv, pracovné pomôcky a iné. Bližšie informácie týkajúce sa položiek výdavkov v oblasti ochrany životného prostredia boli okomentované pod Tab. 4.2.

4.2.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť

Pre obe obce patrí bývanie a občianska vybavenosť k položkám, do ktorých vkladajú dosť vysoké výdavky. V obciach sa každým rokom zvyšuje počet rodinných domov, ale aj rekreačných chát. Ešte pred rokom 2010 mala každá z obcí postavené bytové domy, ktoré sú staré pár desaťročí. V obci Horný Vadičov boli v tom období 3 a spolu mali 21 bytov a v obci Radoľa boli taktiež 3 a počet bytov bol 20. Počet bytov sa v roku 2011 zvýšil v obci Horný Vadičov, kedy bola uskutočnená výstavba dvoch bytových domov, ktoré vytvorili domov pre 20 rodín. Počet rodinných domov a rekreačných chát v obciach Horný Vadičov a Radoľa je zobrazený v prílohe č. 5.

Každým rokom sa snažia vybrané obce zveľaďovať celé ich územie a výdavky, ktoré zahŕňajú túto oblasť sú výdavky na rozvoj obce (verejné priestranstvá, výstavby), rozvoj bývania, verejné osvetlenie, zásobovanie vodou a iné.

Aj pre túto oblasť bola vytvorená Tab. 4.5, ktorá poukazuje na položky v oblasti bývania a občianskej vybavenosti a jej prepočty na 1 obyv. v sledovanom období 2010-2014. Na základe vytvorenej prílohy č. 7, v grafe 7.1 je možné vidieť pohybujúci sa stav bežných výdavkov pre túto oblasť v oboch vybraných obciach za sledované obdobie 2010-2014.

Obec Radoľa má v oblasti rozvoja obce zahrnuté výdavky, ktoré má obec Horný Vadičov v oblasti vzdelávania. Táto problematika a jej prepočty po danej úprave o tieto položky sa budú riešiť v podpodkapitole 4.2.4.

Tab. 4.5 Výdavky obce Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Rozvoj obce	8	8	4	8	1	25	0	22	2	9	3	14
Rozvoj bývania	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Zásobovanie vodou	9	0	1	0	2	0	2	0	5	0	4	0
Verejné osvetlenie	19	7	16	3	12	8	12	9	11	7	14	7
SPOLU	36	15	21	11	16	33	15	31	19	16	21	21

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Rozdiely medzi položkami v prepočte na 1 obyv. nastali v roku 2011, kde sa sumy líšili o 50 % na 1 obyv. v položke rozvoja obce. V tomto roku obec Radoľu zasiahla povodeň a nastalo čerpanie dotácie, ktoré slúžilo práve na odstránenie škôd, ktoré povodeň zanechala. Táto situácia spôsobila dosť vysoký nárast výdavkov pre túto oblasť. V tomto roku sa zároveň v obci vybudoval náučný chodník. Vysoký rozdiel medzi obcami v rámci rozvoja obce nastal v roku 2012, kde rozdiel činil 24 €. V tomto roku mala obec Radoľa veľmi vysoké výdavky na rozvoj obce, kde väčšina z nich smerovala na revitalizáciu krajiny a viacúčelové ihrisko. Obec Horný Vadičov mala v tomto roku minimálne výdavky, a to väčšinou len na rutinnú a štandardnú údržbu. Rok 2013 sa prejavil rozdielom o 22 €, pretože obec Horný Vadičov neevidovala v tomto roku žiadne bežné výdavky na rozvoj obce a obec Radoľa mala zasa vysoké výdavky na verejné priestranstvá, cezhraničnú spoluprácu týkajúcu sa projektu a na športový areál ZŠ.

Výdavky na rozvoj bývania boli len v obci Horný Vadičov, a to v minimálnej výške približne 1 € na 1 obyv. a väčšina z nich boli výdavky na nájomné za nájom. Čo sa týka zásobovania vodou, táto položka prevládala v sledovanom období 2010-2014 len v obci Horný Vadičov, a to len v malých sumách a väčšina výdavkov smerovala na rutinné a štandardné údržby prevádzkovaných strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, ktoré obec k poskytovaniu vody potrebovala.

Položka verejné osvetlenie prevláda za celé sledované obdobie v oboch vybraných obciach. V každom sledovanom roku výška tejto položky prevláda v obci Horný Vadičov, ktorá má trojnásobne väčšiu rozlohu ako obec Radoľa, čiže aj viac pouličných lúčov a väčšie výdavky na osvetlenie celej obce, zároveň nastala aj obnova pouličných lúčov, kedy boli niektoré lúčy opravené, iné zasa pridané. Väčšinu z týchto výdavkov zahŕňala výdavky za elektrinu a údržbu. V oboch obciach behom tohto sledovaného obdobia nastala obnova verejného osvetlenia.

V sledovanom období 2010-2014 vybrané obce zaznamenali kapitálové výdavky, ktoré sa týkajú oblasti bývania a občianskej vybavenosti. Obec Radoľa na rozdiel od obce Horný Vadičov mala kapitálové výdavky v každom roku, na čo poukazuje Tab. 4.6.

Tab. 4.6 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Rozvoj obce	1	172	355	8	2	9	0	1	0	46	72	47
Rozvoj bývania	0	0	185	0	39	0	0	0	0	0	45	0
Zásobovanie vodou	64	0	0	0	0	0	0	0	5	0	14	0
Verejné osvetlenie	0	0	155	3	10	0	765	0	0	0	186	1
SPOLU	65	172	695	0	51	9	765	1	5	46	316	46

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

V rámci kapitálových výdavkov, týkajúcich sa oblasti bývania a občianskej vybavenosti nastal veľký rozdiel v sumách v rokoch 2010 a 2011. V roku **2010** prevládajú výdavky na rozvoj obce Radoľa, kde výdavky činia 172 € na 1 obyv. V tomto roku došlo k rekonštrukcii ZŠ z prostriedkov obce, rekonštrukcii ZŠ z Eurofondov a ŠR, rekonštrukcia strešnej krytiny OÚ z dotácie i z obce, rekonštrukcia budovy OÚ, rekonštrukcia kuchyne v OÚ a nákup pozemkov. Oproti obci Horný Vadičov, ktorá realizovala v tomto roku len komplexnú regeneráciu Centrálnnej zóny, rozdiel je dosť veľký.

Rok **2011** bol v oblasti výdavkov horší pre obec Horný Vadičov, ktorá mala kapitálové výdavky vo výške 355 € na 1 obyv., zapríčinené prípravnou a projektovou dokumentáciou na výstavbu bytových domov a zároveň realizáciu týchto stavieb a ich technické zhodnotenie.

Zásobovanie vodou tvorí vysokú položku výdavkov v roku 2010 pre obec Horný Vadičov, a to z dôvodu rekonštrukcie vodovodu. Vysoké výdavky pre obec Horný Vadičov v rámci verejného osvetlenia sú spôsobené rekonštrukciou verejného osvetlenia. Na základe prílohy č. 7, v grafe 7.2 je možné vidieť zaznamenaný pokles a rast kapitálových výdavkov v sledovanom období 2010-2014 v oboch obciach a zároveň porovnanie medzi obcami.

4.2.3 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo

V obciach prevládajú viaceré druhy športov. Pokiaľ v obci Horný Vadičov je to len športové družstvo TJ Horný Vadičov, ktorého vznik sa datuje od roku 1962, v obci Radoľa to športom priam preniká. Rovnako ako aj v Hornom Vadičove i v Radoli existuje futbalový klub ŠK Radoľa, ktorého vznik sa datuje približne od roku 1955. Približne od roku 1976 sa v obci Radoľa buduje tradícia stolnotenisového klubu, ktorá sa venuje mládežníckym kategóriám. V oboch vybraných obciach sa nachádzajú lyžiarske a rekreačné strediská, ktoré majú veľa možností športového uplatnenia v letnom i zimnom období.

Oblasť kultúry je veľmi pestrá v oboch obciach. Každoročne sa v každej z nich vykonávajú kultúrne akcie. V obci Horný Vadičov je to napríklad stavenie májov, deň matiek, deň úcty k starším, pálenie Moreny, Fašiangy a iné. Dôležitú rolu v oblasti kultúry má folklórny súbor Vajčovci, na základe ktorého sa konajú každoročne Folklórne slávnosti v Hornom Vadičove.

V obci Radoľa je tiež každoročne veľa kultúrnych akcií a niektoré z nich sú napríklad „pochovávanie basy“, „zabíjačka“ v priamom prenose, Radoľská heligónka a konajú sa aj výstavy ručných prác v Kaštieli Radoľa. V Hornom Vadičove, ale aj v Radoli je tradíciou športová akcia o pohár starostu obce, ktorej sa môžu zúčastňovať všetci mužskí obyv. oboch vybraných obcí pri hraní futbalových zápasov.

V obciach sa vynakladajú výdavky na rekreačné a športové služby, pohrebníctvo a spoločenské služby, kultúrne služby a vysielačie a vydavateľské služby, zobrazené v Tab. 4.7 a zároveň pre názornejší prehľad bola vytvorená príloha č. 8, graf 8.1.

Tab. 4.7 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radol'a, na 1 obyv., vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radol'a	Horný Vadičov	Radol'a	Horný Vadičov	Radol'a	Horný Vadičov	Radol'a	Horný Vadičov	Radol'a	Horný Vadičov	Radol'a
Rekreačné a športové služby	2	15	4	15	7	18	12	18	6	36	6	20
Pohrebničníctvo a spoločenské služby	6	2	1	2	3	3	2	2	5	4	3	3
Kultúrne služby	7	3	9	1	8	1	8	2	10	3	8	2
Vysielacie a vydavateľské služby	4	0	4	0	2	1	0	1	1	1	2	1
SPOLU	19	20	18	18	20	23	22	23	22	44	20	26

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radol'a za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Výdavky pre túto oblasť predstavujú položky, medzi ktoré patrí príspevok na vzornú reprezentáciu, energie v budove ŠK a jej údržba, zároveň v obci Radol'a aj príspevok na stolný tenis a v oboch obciach príspevky na športové podujatie o pohár starostu obce. V roku 2014 boli v obci Radol'a najvyššie výdavky za sledované obdobie spojené s výstavbou novej športovej haly, čiže výdavky na vybavenie haly a jej údržba.

Čo sa týka oblasti pohrebničníctva a spoločenských služieb extrémne rozdiely medzi obcami nenastali. Patria tu hlavne výdavky týkajúce sa domu smútku a zvoníc v oboch obciach. Medzi kultúrne služby sa rozumejú hlavne kultúrne akcie, ktoré sa v obciach konajú a aj výdavky na knižnice a kultúrne domy. Takmer v každom roku má obec Horný Vadičov vyššie výdavky na kultúrne služby ako obec Radol'a, pretože v obci Horný Vadičov je týchto kultúrnych akcií viac, dávajú si na kultúre viac záležať.

Vysielacie a vydavateľské služby prevládajú v obci Horný Vadičov v minimálnych výškach, ktoré súvisia hlavne so štandardnou údržbou.

Kapitálové výdavky v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva prevládajú v sledovanom období len v obci Horný Vadičov, na čo aj poukazuje Tab. 4.8 a ich rast a pokles bližšie približuje príloha č. 8, graf 8.2.

Tab. 4.8 Kapitálové výdavky obce Horný Vadičov, na 1 obyv., vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010	2011	2012	2013	2014	Priemer
Rekreačné a športové služby	7	0	4	0	1	2
Pohrebničníctvo a spoločenské služby	6	1	0	0	1	2
Vysielacie a vydavateľské služby	4	0	2	0	1	1
SPOLU	17	1	6	0	3	5

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

V rokoch 2010 a 2012 došlo k nákupu pozemkov pre športové aktivity. Výdavky na pohrebničníctvo a spoločenské služby predstavovali nákup pozemkov pre tieto účely a oploenie cintorína. Výdavky na vysielacie a vydavateľské služby zahŕňali hlavne modernizáciu obecného rozhlasu, ktorá sa uskutočnila v roku 2012 a v ďalších rokoch boli výdavky vynaložené na realizáciu stavieb s touto činnosťou súvisiacich.

4.2.4 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radol'a vynaložené na vzdelávanie

V oboch obciach sa nachádza ZŠ aj MŠ. Prvá zmienka o založení ZŠ v Hornom Vadičove je z roku 1789 ale časom sa vybudovala novo postavená budova, kde sa ZŠ presunula a jej existencia je od roku 1961. ZŠ v Radoli existuje približne od roku 1965, kedy sa datuje jej vznik. Škola poskytuje primárne a nižšie sekundárne vzdelanie pre žiakov 1. až 9. ročníka. Je rozdelená do deviatich tried, prvého a druhého stupňa.

Vznik MŠ v Hornom Vadičove sa datuje od roku 1960 a od toho roku prešla MŠ veľkou rekonštrukciou ako napríklad vyregulovanie vykurovacej sústavy a zateplenie budovy s vonkajšou fasádou, taktiež obnova detského ihriska, ktoré sa pred MŠ nachádza. Materská škola poskytuje predprimárne vzdelávanie pre deti vo veku 3 až 6 rokov. Je rozdelená do 3 tried, v ktorých prvej triede sú najmenšie deti vo veku 3-4 roky, v druhej triede 4-5 ročné deti a v tretej triede deti v predškolskom veku 5-6 ročné.

ZŠ v Radoli existuje približne od roku 1965, kedy sa datuje jej vznik. Taktiež ako ZŠ v Hornom Vadičove aj ZŠ v Radoli poskytuje primárne a nižšie sekundárne vzdelanie pre žiakov 1. až 9. ročníka. Rovnako ako aj v Hornom Vadičove MŠ v Radoli poskytuje predprimárne vzdelávanie pre deti vo veku 3 až 6 rokov.

MŠ je dvojtriedna. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od 2-6 rokov. Od septembra 2014 sa v obci Radoľa zlúčila ZŠ s MŠ a spoločne vytvorili nový právny subjekt ZŠ s MŠ. Zriaďovateľom bola obec.

Súčasťou všetkých právnych subjektov, ktoré poskytujú vzdelávanie v Hornom Vadičove ale aj v Radoli je školský klub detí, ale aj školská jedáleň. Počet detí v ZŠ a MŠ v Hornom Vadičove a v Radoli je zobrazený v prílohe č. 9.

V Tab. 4.9 sú rozpočítané bežné výdavky vybraných obcí na 1 obyv., pretože obe z vybraných obcí majú rozličnú veľkostnú štruktúru. Už ako bolo spomenuté, v obciach Horný Vadičov a Radoľa sa nachádza MŠ a ZŠ. Preto sa v tejto oblasti nachádza len položka predškolskej výchovy a základného vzdelania.

Tab. 4.9 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie za sledované 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	2	290	0	190	7	373	0	452	0	360	2	333
SPOLU	2	290	0	190	7	373	0	452	0	360	2	333

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010–2014, vlastné spracovanie.

V prepočte týchto výdavkov na 1 obyv., prevládajú v celom sledovanom období 2010–2014 v obci Radoľa, kde sú tieto rozdiely dosť vysoké. Priemerný stav počas päťročného obdobia je v obci Horný Vadičov 2 € a v obci Radoľa 333 €.. V obci Radoľa tvoria vysokú položku výdavkov najmä prenesené a originálne kompetencie ZŠ, štátne dotácie a príjmy z vlastných zdrojov, taktiež týkajúce sa ZŠ. V tejto položke sú zahrnuté originálne kompetencie MŠ, štátna dotácia a príjmy z vlastných zdrojov týkajúce sa MŠ. Na rozdiel od obce Radoľa, má obec Horný Vadičov minimálne výdavky, a to na výpočtovú techniku, zariadenie školy a iné služby, ktoré sa týkajú vzdelávania.

Tab. 4.10 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	13	0	143	0	178	0	15	1	36	0	77	0
SPOLU	13	0	143	0	178	0	15	1	36	0	77	0

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010 – 2014, vlastné spracovanie.

Podľa Tab. 4.10 sú kapitálové výdavky vynaložené na vzdelávanie evidované len v obci Horný Vadičov. Patria tu výdavky na rekonštrukcie ZŠ a MŠ. Rovnaké výdavky má obec Radoľa zaevidované v oblasti rozvoja obce, ako už bolo spomenuté. Bola vytvorená Tab. 4.11, v ktorej sú zaznamenané výdavky z Tab. 4.6 a opäť prepočítané na 1 obyv. Tým pádom môže dôjsť k porovnaniu vybraných obcí v položke predškolskej výchovy a základného vzdelania v sledovanom období 2010–2014 prepočítané na 1 obyv.

Tab. 4.11 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie a upravené o výdavky z rozvoja obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	13	138	143	0	178	3	15	254	36	46	77	88
SPOLU	13	138	143	0	178	3	15	254	36	46	77	88

Zdroj: Záverečné účty obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010–2014, vlastné spracovanie.

V prípade pripočítania výdavkov z oblasti rozvoja obce, nastali dosť veľké zmeny v kapitálových výdavkoch. Výdavky prevládajú v obci Radoľa. V roku **2010** nastal rozdiel 125 € na 1 obyv. Obec Horný Vadičov mala tieto výdavky v celkovej výške 19 796 € a obec Radoľa 197 409 €. Tým pádom nastali aj vysoké rozdiely v tejto položke v danom roku.

V obci Radoľa bola realizovaná rekonštrukcia ZŠ. V Hornom Vadičove sa konala výstavba detského ihriska pri MŠ a zároveň rekonštrukcia a modernizácia MŠ.

V roku **2011** nemala obec Radoľa žiadne kapitálové výdavky, na rozdiel od obce Horný Vadičov, ktorá mala výdavky vo výške 143 € na 1 obyv. Obec Horný Vadičov realizovala taktiež rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ.

V roku **2012** boli výdavky obce Horný Vadičov vyššie ako výdavky obce Radoľa, a to o 175 € na 1 obyv. V obci Radoľa sa vybudoval športový areál ZŠ, ktorý činil výšku 4 600 € a rekonštrukcia a modernizácia ZŠ v obci Radoľa činila 289 531 €. Tento vysoký rozdiel spôsobil zároveň aj rozdiel v prepočte na 1 obyv.

Rok **2013** bol vo výdavkoch náročnejší pre obec Radoľa. V danom roku bola realizovaná výstavba športového areálu ZŠ, nákup čistiaceho stroja pre športový areál a nákup sporáku. Táto suma celkovo činila sumu 371 719 €. Rozdiel v prepočte na 1 obyv. činil 239 €. Obec Radoľa mala opäť výdavky na zložitú rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ.

V poslednom sledovanom roku **2014** nastali minimálne rozdiely vo výdavkoch vybraných obcí. Priemerný stav v oboch obciach sa líšil len o 10 €, čo nepredstavuje výrazný rozdiel.

Tab. 4.12 Bežné výdavky obce Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	12	1 809	0	1 179	47	2 611	1	3 130	1	2 634	12	2 273
SPOLU	12	1 809	0	1 179	47	2 611	1	3 130	1	2 634	12	2 273

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010 - 2014, vlastné spracovanie.

V oboch obciach sa vynakladajú výdavky v rámci oblasti vzdelávania na predškolskú výchovu a základné vzdelanie. Počet detí v ZŠ a v MŠ je vo vybraných obciach približne rovnaký, rozdiel je až v roku 2012, kedy mala obec Horný Vadičov o 51 detí viac, v roku 2013 mala taktiež o 40 detí viac a v roku 2014 činil rozdiel až 65 detí. Tab. 4.12 bližšie poukazuje na rozdiely vo výškach výdavkov na 1 žiaka.

V roku **2010** boli výdavky obce Horný Vadičov o 1797 € na žiaka menej ako v obci Radoľa. V tomto roku obec vynaložila minimálne výdavky v oblasti vzdelávania, a to na drobný stavebný materiál, všeobecný materiál a výpočtovú techniku. Oproti tomu obec Radoľa vynaložila vysoké výdavky na oblasť vzdelávania na prenesené štátne kompetencie, štátne dotácie, príjmy z vlastných zdrojov a originálne kompetencie. Prenesené kompetencie predstavujú financovanie preneseného výkonu štátnej správy v školstve na obce a samosprávne kraje a obce v rámci svojich originálnych kompetencií na úseku školstva financujú náklady na výchovu a vzdelávanie a náklady na stravovanie žiakov.

V roku **2011** nemala obec Horný Vadičov žiadne výdavky na oblasť vzdelávania a obec Radoľa predstavovala výdavky vo výške 1179 € na žiaka. V obci Radoľa boli rovnaké položky výdavkov ako v roku 2010 a rozdiel bol približne 700 € na 1 žiaka oproti predchádzajúcemu roku.

V roku **2012** mala obec Radoľa taktiež vyššie výdavky na oblasť vzdelávania a oproti roku 2011 sa zvýšili o 1 432 € na 1 žiaka. Opäť medzi položky výdavkov patrili prenesené štátne kompetencie, štátne dotácie, originálne kompetencie, spolufinancovanie projektov ZŠ a iné, na rozdiel od ZŠ v Hornom Vadičove, ktorá mala výdavky len na výpočtovú techniku a špeciálne služby. V roku **2013** mala obec najvyššie výdavky za celé sledované obdobie. Medzi tieto výdavky patrili položky spomínané v predchádzajúcich rokoch, ale aj poskytnutý dar MŠ. Ako posledný sledovaný rok bol rok **2014**, ktorého výdavky boli opäť omnoho vyššie v obci Radoľa, kde boli minimálnej výške, a to 1 € na žiaka, ktoré bolo vynaložené na menší stavebný materiál. Rovnako aj v tomto roku mala obec Radoľa výdavky na položky, ktoré boli spomínané i v predchádzajúcich rokoch. Pre lepšie porovnanie bežných výdavkov pre túto oblasť bola vytvorená príloha č. 10, kde sa nachádza grafické zobrazenie v grafe 10.1.

Tab. 4.13 Kapitálové výdavky obce Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	80	0	955	0	1 122	0	95	10	221	0	495	2
SPOLU	80	0	955	0	1 122	0	95	10	221	0	495	2

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Tab. 4.13 poukazuje, že na rozdiel od bežných výdavkov, ktoré prevládajú v obci Radoľa, kapitálové výdavky sú v každom roku vyššie v obci Horný Vadičov. V obci Radoľa sa vyskytli len v roku 2013, a to 10 € na žiaka, ktoré boli vynaložené na nákup sporáku do ZŠ. Obec Horný Vadičov vynaložila kapitálové výdavky v roku **2010** na detské ihrisko pri MŠ a rekonštrukciu a modernizáciu MŠ a prístavbu a nadstavbu ZŠ.

V roku **2011** sa výdavky na oblasť vzdelávania v obci Horný Vadičov zvýšili a boli použité na rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ. Rok **2012** bol taktiež rokom, v ktorom výdavky na vzdelávanie vzrástli a boli opäť použité na rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ. V roku **2013** a **2014** boli taktiež výdavky vynaložené na prístavby, nadstavby a stavebné úpravy MŠ a ZŠ.

Tab. 4.14 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, vynaložené na vzdelávanie a upravené o výdavky z rozvoja obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

	2010		2011		2012		2013		2014		Priemer	
	Horný Vadičov	Radľa	Horný Vadičov	Radľa	Horný Vadičov	Radľa	Horný Vadičov	Radľa	Horný Vadičov	Radľa	Horný Vadičov	Radľa
Predškolská výchova a základné vzdelanie	80	862	955	0	1 122	20	95	1 752	221	336	495	594
SPOLU	80	862	955	0	1 122	20	95	1 752	221	336	495	594

Zdroj: Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010 – 2014, vlastné spracovanie.

V Tab. 4.14 sú zobrazené kapitálové výdavky v prepočte na 1 žiaka v prípade, že výdavky, ktoré boli zaevidované do oblasti rozvoja obce Radoľa a týkajú sa vzdelávania, by boli presunuté do kapitálových výdavkov. Veľké rozdiely nastávajú v prípade stavby športovej haly v areáli ZŠ, to je v roku 2013, kde sú tieto výdavky najvyššie. V roku 2010 nastal tiež veľký rozdiel medzi obcami v rámci týchto výdavkov. Obec Radoľa rekonštruovala ZŠ. V roku 2011 a 2012 dochádzalo k rekonštrukcii a modernizácii ZŠ, kde na rozdiel od obce Radoľa boli tieto výdavky dosť vysoké. Obec Radoľa v roku 2011 nevykonávala žiadne rekonštrukcie a ani podobné činnosti, ktoré by boli zaradené do kapitálových výdavkov. Celkový priemer za obe obce činí rozdiel 100 € na 1 žiaka.⁵⁹

⁵⁹ Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za roky 2010-2014

5 ZÁVER

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo porovnanie výdavkov podľa štatistickej klasifikácie vo vybraných obciach Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010–2014. Jednalo sa o výdavky na oblasť ochrany životného prostredia, bývania a občianskej vybavenosti, rekreácie, kultúry, náboženstva a vzdelávania. Všetky tieto výdavky boli prepočítané na 1 obyv. Dodatočné v oblasti ochrany životného prostredia bol prepočet na 1km^2 a v oblasti vzdelávania na 1 žiaka, čo umožnilo lepšie a hodnotnejšie porovnanie. **Vedľajším cieľom** bolo zhodnotenie a porovnanie hospodárenia vybraných obcí, taktiež za sledované obdobie 2010–2014. Podstatou tohto cieľa boli príjmy a výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, ktoré boli rozdelené podľa rozpočtovej klasifikácie.

Teoretickú časť práce bola zameraná na priblíženie teórie týkajúcej sa fungovania územnej samosprávy, a to nie len v SR, ale aj v ČR. Boli spomenuté podobné i odlišné fakty, v porovnaní s ČR. Tretia kapitola bola zameraná na historický a súčasný stav oboch vybraných obcí. Druhá polovica tretej kapitoly, ktorá začala byť praktickou časťou, bola zameraná na analýzu hospodárenia vybraných obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010–2014. Analýzy príjmov a výdavkov vybraných obcí sa uskutočnili pre každú obec samostatne. Ku každým sumám boli rozpísané položky, ktoré mali veľký vplyv na ich výšku. Analýzou príjmov a výdavkov obcí bolo zistené, že v obci Radoľa prevládajú bežné granty a transfery. Daňové príjmy sú druhou najvyššou položkou, na ktorých má najväčší podiel daň z príjmov FO. Každým rokom dochádzalo k zvyšovaniu daňových príjmov, ale bežné granty a transfery sa behom tohto obdobia stále kolísali. Na rozdiel od obce Radoľa, v obci Horný Vadičov v sledovanom období prevládala výška daňových príjmov oproti bežným grantom a transferom. Vo výdavkoch prevládajú v oboch obciach bežné výdavky. Záverom tejto kapitoly je výpočet výsledkov hospodárenia vybraných obcí, ktorý sa v každom roku líšil. Behom sledovaného obdobia sa obe obce dostali do schodku, ale každá v inom roku. Väčšinu sledovaného obdobia, obe obce hospodárili s prebytkom. Dá sa povedať, že obec Radoľa získala väčšiu finančnú podporu z bežných grantov a transferov ako obec Horný Vadičov. Na rozdiel toho bolo zistené, že obec Horný Vadičov má vysokú zadlženosť v celom sledovanom období.

V štvrtej kapitole, ktorá bola najdôležitejšou praktickou časťou, boli rozpočítané príjmy a výdavky vybraných obcí Horný Vadičov a Radoľa na 1 obyv. Išlo o položky, ktoré už boli spomenuté a bližšie okomentované, ale pre lepší rozbor nastal prepočet aj na 1 obyv. Hlavnou podstatou štvrtej kapitoly, boli výdavky obcí vynaložené na ochranu životného

prostredia, bývania a občianskej vybavenosti, rekreácie, kultúry, náboženstva a vzdelávania za celé sledované obdobie 2010–2014. Všetky boli rozpočítané na 1 obyv., ale zároveň pre lepšie porovnanie, bola oblasť ochrany životného prostredia prepočítaná na 1km² a oblasť vzdelávania na 1 žiaka. V oblasti ochrany životného prostredia vynakladajú obe obce výdavky na takmer rovnaké položky, až na menšie rozdiely. V prepočte na 1km² vychádzali dosť vysoké rozdiely, ktoré boli spôsobené rozdielnou rozlohou obce Horný Vadičov oproti obci Radoľa. Čo sa týka bývania a občianskej vybavenosti, celkový priemer za sledované obdobie je u oboch vybraných obcí rovnaký. V oblasti rekreácie, kultúry, náboženstva, obec Radoľa vynakladá vyššie bežné výdavky, najmä na položku rekreačné a športové služby, a to hlavne z dôvodu, že v tejto obci existuje viacero druhov športov, čiže sa uskutočňuje aj viacero športových akcií. Oblasť vzdelávania bola počas sledovaného obdobia prepočítaná na 1 obyv., ale keďže sa nedá počítať s tým, že všetci obyv. navštevujú MŠ, ZŠ v sledovanom období boli vytvorené tab. s prepočtom na 1 žiaka. Bežné výdavky na 1 obyv. prevládajú priemerne v obci Radoľa, naopak, kapitálové výdavky prevládajú v obci Horný Vadičov, pretože obec Radoľa ich má zaevidované v rozvoji obce. Dá sa povedať, že obe vybrané obce Horný Vadičov a Radoľa čerpajú väčšinu svojich výdavkov z dotácií, ktoré im boli poskytnuté zo ŠR, štátnych fondov alebo iných oprávnených inštitúcií. Bližšou analýzou bolo zistené, že v oblasti vzdelávania nie je rovnaká metodika zaraďovania, tým pádom došlo k veľkým rozdielom pri porovnávaní v sledovanom období.

Návrh na zlepšenie hospodárenia vybraných obcí spočíva v tom, že všetky obce zobrazujú na webových stránkach svoje záverečné účty, čerpanie výdavkov i príjmov, ale každá za seba samostatne. Nebolo by zlé, keby boli vypracované štatistiky, ktoré sa týkajú oblastí, do ktorých obce vynakladajú výdavky. Boli by v nich spracované sumy, ktoré na ne vynakladajú, poprípade priemer za každú obec, a tým pádom by sa mohli obce navzájom porovnávať, prispelo by to k lepšiemu vývoju obcí do budúcnosti a vedeli by, kde si môžu dovoliť výdavky zvýšiť a kde zasa ubrať. Ministerstvo financií alebo Štatistický úrad by mohli vytvoriť štandardy, ktoré sa týkajú tejto problematiky, a tým pádom by sa mohli porovnať obce s rovnakým počtom obyv. a prostredníctvom toho zistiť či sú nad štandardom alebo pod ním. V prípade, že by nastalo zjednotenie pravidiel, týkajúcich sa zaraďovania výdavkov do jednotlivých oblastí, určite by boli osožné kurzy pre zamestnancov OÚ, ktorí by boli pripravení na tieto zmeny.

Nezostáva nič iné len veriť, že rozhodnutia OZ oboch vybraných obcí budú i naďalej smerovať v prospech občanov a ich spokojnosti.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. CIBÁKOVÁ, Viera et al. *Ekonomika verejného sektora*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2012. 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.
2. KOVALČÍKOVÁ, Antónia a Alena KORDOŠOVÁ. *Účtovníctvo obcí*. 2. preprac. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2014. 175 s. ISBN 978-80-225-3845-9.
3. PEKOVÁ, Jitka a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
4. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
5. SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2012*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, 2012. ISBN 978-80-260-1010-4.
6. ŠEBOVÁ, Miriam et. al. *Aktuálne koncepty ekonomiky a riadenia samospráv*. 1. vyd. Košice: Ekonomická fakulta, TU Košice, 2012. 183 s. ISBN 978-80-553-1264-4.
7. TKÁČIK, A., A. ĽUDVIK a D. MAJERČÍKOVÁ. *Radol'a – Skoczow*. Vrutky: Starustka . design, 2014. 104 s. ISBN 978-80-971566-2-6.

Legislatíva

8. Ústava ČR č. 1/1993 Sb.
9. Ústava SR č. 460/1992 Zb.
10. Vyhláška Štatistického úradu SR č. 195/2003 Z. z. o štatistickej klasifikácii výdavkov verejnej správy
11. Zákon č. 128/2000 Sb. o obciach
12. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
13. Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích
14. Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí
15. Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
16. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

17. Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

18. Zákon č. 491/2001 Sb. o voľbách do zastupiteľstiev obcí

19. Zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí

Internetové zdroje

20. BACIK, V.: *Slovenská republika - sumárne údaje o obciach v SR*. [online]. [cit. 2016-01-01; 14.00h]. Dostupné na: http://www.sodbtn.sk/obce/index_kraje.php.

21. Radola: *Obec údaje*. [online]. [cit. 2016-03-14, 10.30h]. Dostupné na: <http://www.radola.sk/Obecudaje>

22. VADICOV, H.: *História obce*. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.30h]. Dostupné na: <http://www.hornyvadicov.sk/o-obci/historia/>

23. VADICOV, H.: *Projekty*. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.35h]. Dostupné na: <http://www.hornyvadicov.sk/projekty/>

24. MAPY: *Mapy atlas*. [online]. [cit. 2016-03-13, 13.50h]. Dostupné na: <http://mapy.atlas.sk/mapa/dolny-vadicov>.

25. MINISTERSTVO FINANCIÍ SR. MF SR: *Vyhodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia obcí a vyšších územných celkov za rok 2012*. [online]. [cit. 2016-03-20, 15.35h]. Dostupné na: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9030>

26. MINISTERSTVO FINANCIÍ SR. MF SR: *Vyhodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia obcí a vyšších územných celkov za rok 2013*. [online]. [cit. 2016-03-20, 15.40h]. Dostupné na: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9652>

27. MINISTERSTVO FINANCIÍ SR. MF SR: *Vyhodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia obcí a vyšších územných celkov za rok 2014*. [online]. [cit. 2016-03-20, 15.50h]. <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=10215>

28. ŠTATISTICKÝ ÚRAD SR. ŠU SR: *Bilancia pohybu obyvateľstva podľa obcí*. [online]. [cit. 2016-03-23, 13.50h]. Dostupné na: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/demography/population/indicators/>

Interné zdroje obcí Horný Vadičov a Radoľa

29. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2010

30. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2011

31. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2012
32. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2013
33. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2010
34. Čerpanie výdavkov obce Horný Vadičov za obdobie 2014
35. Čerpanie výdavkov obce Radoľa za obdobie 2010
36. Čerpanie výdavkov obce Radoľa za obdobie 2011
37. Čerpanie výdavkov obce Radoľa za obdobie 2012
38. Čerpanie výdavkov obce Radoľa za obdobie 2013
39. Čerpanie výdavkov obce Radoľa za obdobie 2014
40. Záverečný účet obce Horný Vadičov za obdobie 2010
41. Záverečný účet obce Horný Vadičov za obdobie 2011
42. Záverečný účet obce Horný Vadičov za obdobie 2012
43. Záverečný účet obce Horný Vadičov za obdobie 2013
44. Záverečný účet obce Horný Vadičov za obdobie 2014
45. Záverečný účet obce Radoľa za obdobie 2010
46. Záverečný účet obce Radoľa za obdobie 2011
47. Záverečný účet obce Radoľa za obdobie 2012
48. Záverečný účet obce Radoľa za obdobie 2013
49. Záverečný účet obce Radoľa za obdobie 2014

Zoznam skratiek

ČR	Česká republika
FO	fyzická osoba
MHD	mestská hromadná doprava
MŠ	materská škola
OR	obecná rada
OÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PO	právnická osoba
PP	peňažné prostriedky
SR	Slovenská republika
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠK	športový klub
ŠR	štátny rozpočet
TJ	telovýchovná jednota
VÚC	vyšší územný celok
ZŠ	základná škola

Zoznam tabuliek a grafov

Tab. 2.1 Počet členov OZ v obciach v SR

Tab. 2.2 Počet členov OZ v obciach ČR

Tab. 2.3 Schéma bežného rozpočtu

Tab. 2.4 Schéma kapitálového rozpočtu pre SR i ČR

Tab. 3.1 Porovnanie vybavenia obcí Horný Vadičov a Radoľa

Tab. 3.2 Príjmy obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 3.3 Výdavky obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 3.4 Finančné operácie obce Horný Vadičov za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 3.5 Príjmy obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 3.6 Výdavky obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 3.7 Finančné operácie obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.1 Príjmy obce Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 4.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014

Tab. 4.3 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.4 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 km², vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.5 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.6 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.7 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.8 Kapitálové výdavky obce Horný Vadičov, na 1 obyv., vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.9 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.10 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.11 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie a upravené o výdavky z rozvoja obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.12 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.13 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Tab. 4.14 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, vynaložené na vzdelávanie a upravené o výdavky z rozvoja obce Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zoznam grafov

Graf 2.1 Celkové príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 2.2 Celkové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 2.3 Porovnanie výsledkov hospodárenia obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 4.1 Príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa , na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 4.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 6.1 porovnanie bežných výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 km², na ochranu životného prostredia, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 7.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na bývanie a občiansku vybavenosť, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 7.2 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na bývanie a občiansku vybavenosť, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 8.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na rekreáciu, kultúru a náboženstvo, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 8.2 Kapitálové výdavky obce Horný Vadičov, na 1 obyv., na rekreáciu, kultúru a náboženstvo, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 10.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 10.2 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Prehlásenie k využitiu výsledkov bakalárskej práce

Prehlasujem, že

- som bola oboznámená s tým, že na moju bakalársku prácu sa plne vzťahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, najmä § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beriem na vedomie, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (ďalej len VŠB-TUO) má právo bezplatne, k svojej potrebe, bakalársku prácu užiť (§ 35 odst. 3);
- súhlasím s tým, že bakalárska práca bude v elektronickej podobe archivovaná v Ústrednej knižnici VŠB-TUO a jeden výtlačok bude uložený u vedúceho bakalárskej práce. Súhlasím s tým, že bibliografické údaje o bakalárskej práci budú zverejnené v informačnom systéme VŠB-TUO;
- bolo dojednané, že s VŠB-TUO, v prípade záujmu z jej strany, uzatvorím licenčnú zmluvu s oprávnením užiť dielo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bolo zjednané, že užiť svoje dielo, bakalársku prácu alebo poskytnúť licenciu k jej využitiu môžem len so súhlasom VŠB-TUO, ktorá je oprávnená v takomto prípade odo mňa požadovať primeraný príspevok na úhradu nákladov, ktoré boli VŠB-TUO na vytvorenie diela vynaložené (až do jej skutočnej výšky).

V Ostrave 06.05.2016

Katarína Martinčeková

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Geografické umiestnenie obcí Horný Vadičov a Radoľa

Príloha č. 2 Hospodárenie obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010–2014 (v €)

Príloha č. 3 Vývoj počtu obyv. v obciach Horný Vadičov a Radoľa v sledovanom období 2010–2014

Príloha č. 4 Hospodárenie vybraných obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010–2014 (v €)

Príloha č. 5 Počet rodinných domov a rekreačných chát v obciach Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Príloha č. 6 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Príloha č. 7 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

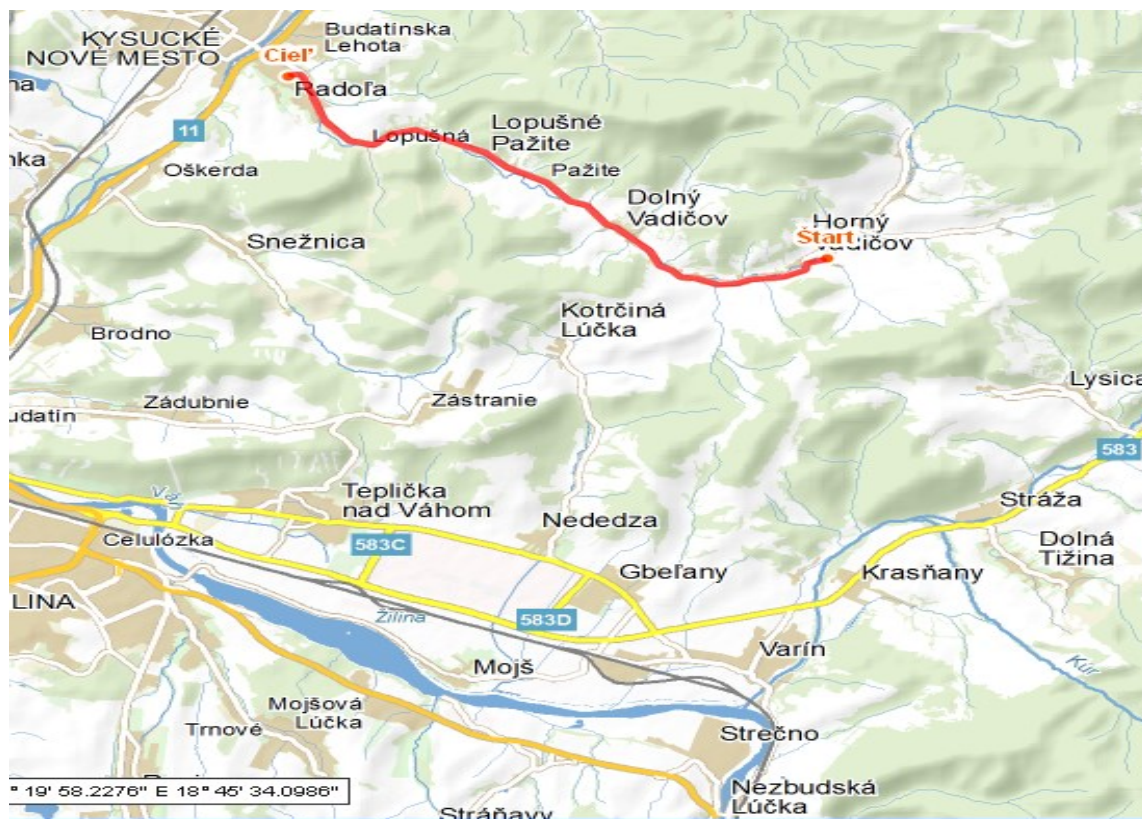
Príloha č. 8 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Príloha č. 9 Počet detí navštevujúcich ZŠ a MŠ v obciach Horný Vadičov a Radoľa v sledovanom období 2010-2014 (v €)

Príloha č. 10 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Prílohy

Príloha č. 1 Geografické umiestnenie obcí Horný Vadičov a Radoľa

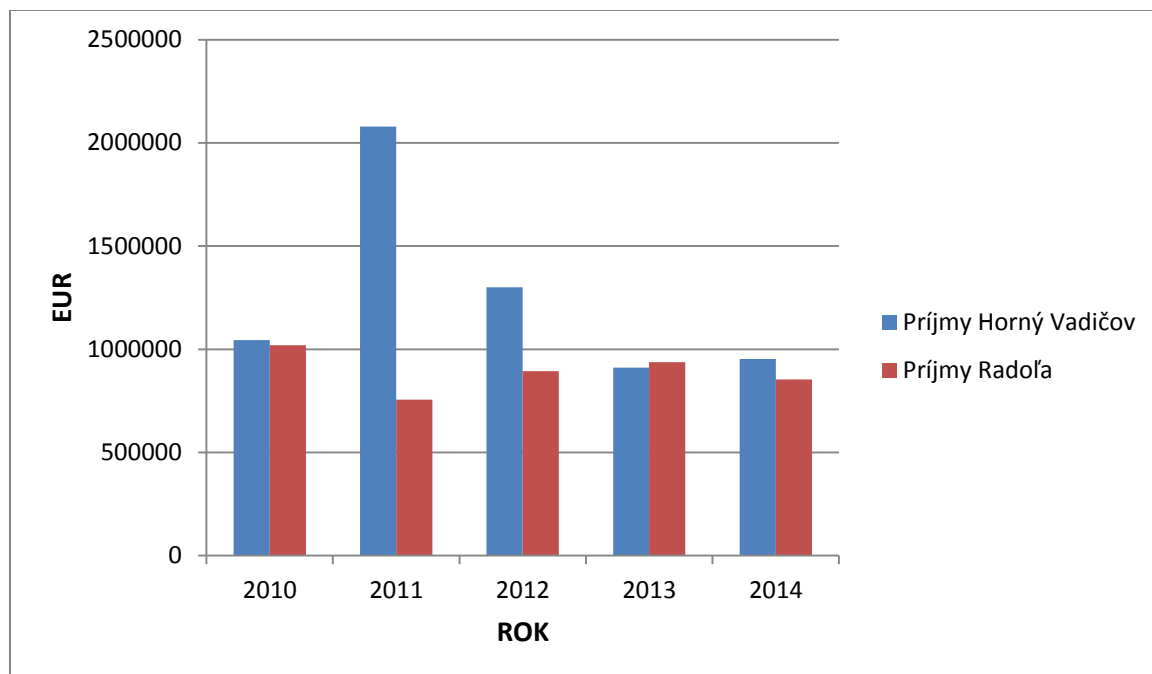
Zdroj: Dostupné na: <http://mapy.atlas.sk/mapa/dolny-vadicov>.

Príloha č. 2 Hospodárenie obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014

(v €)

Graf 2.1 Celkové príjmy obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014

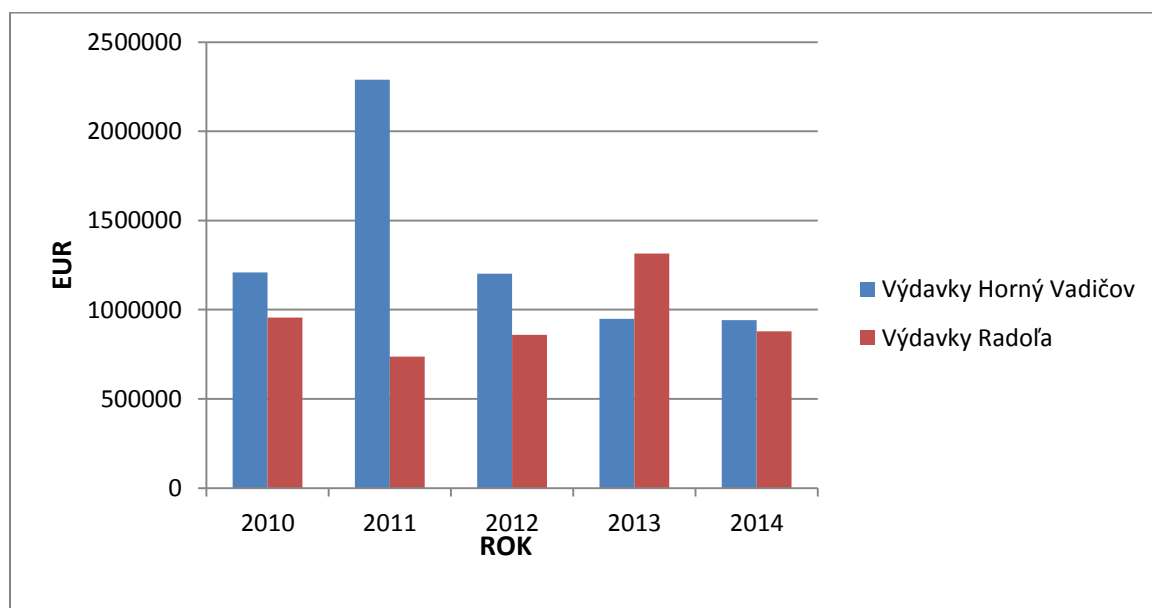
(v €)

Zdroj: Závěrečné účty obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

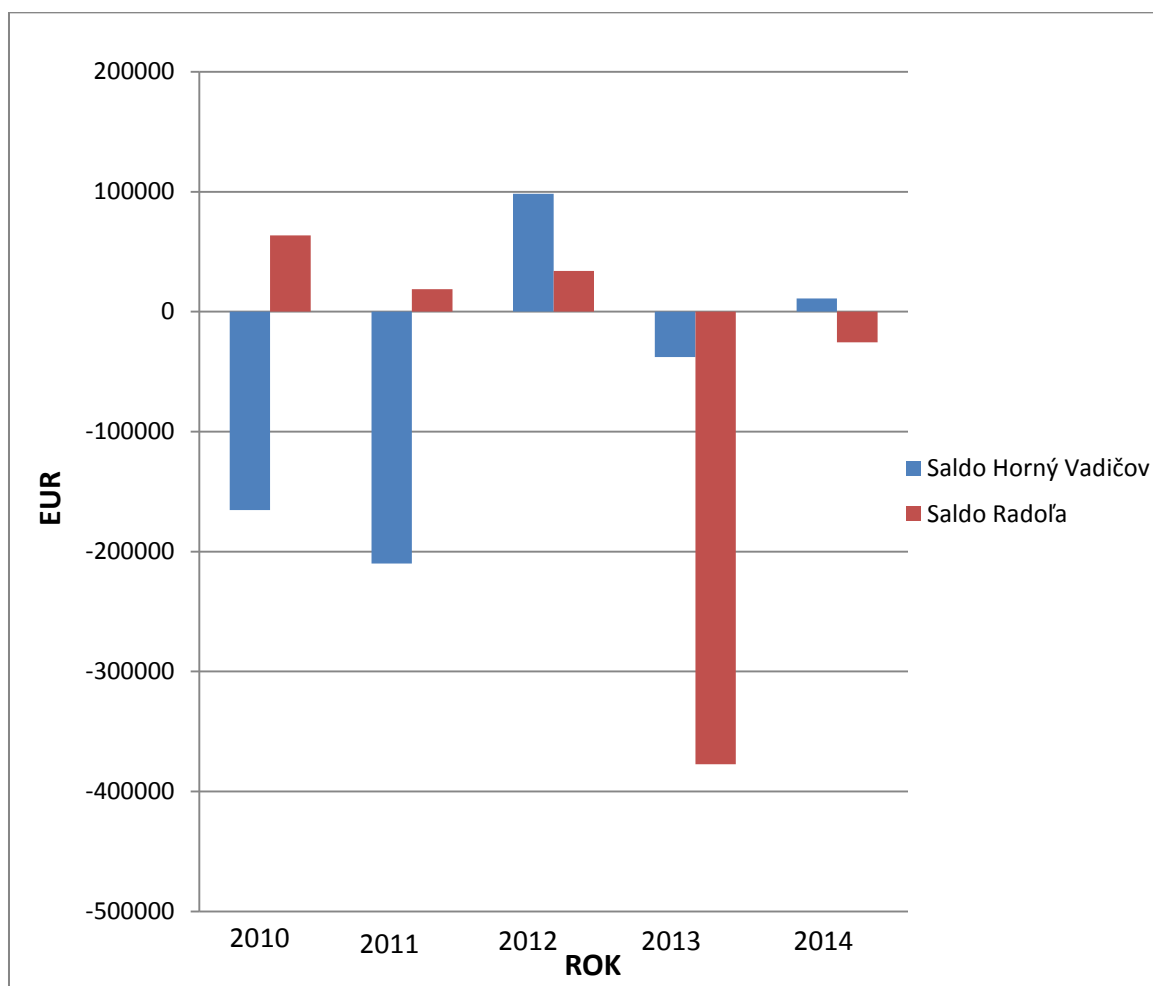
Graf 2.2 Celkové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014

(v €)

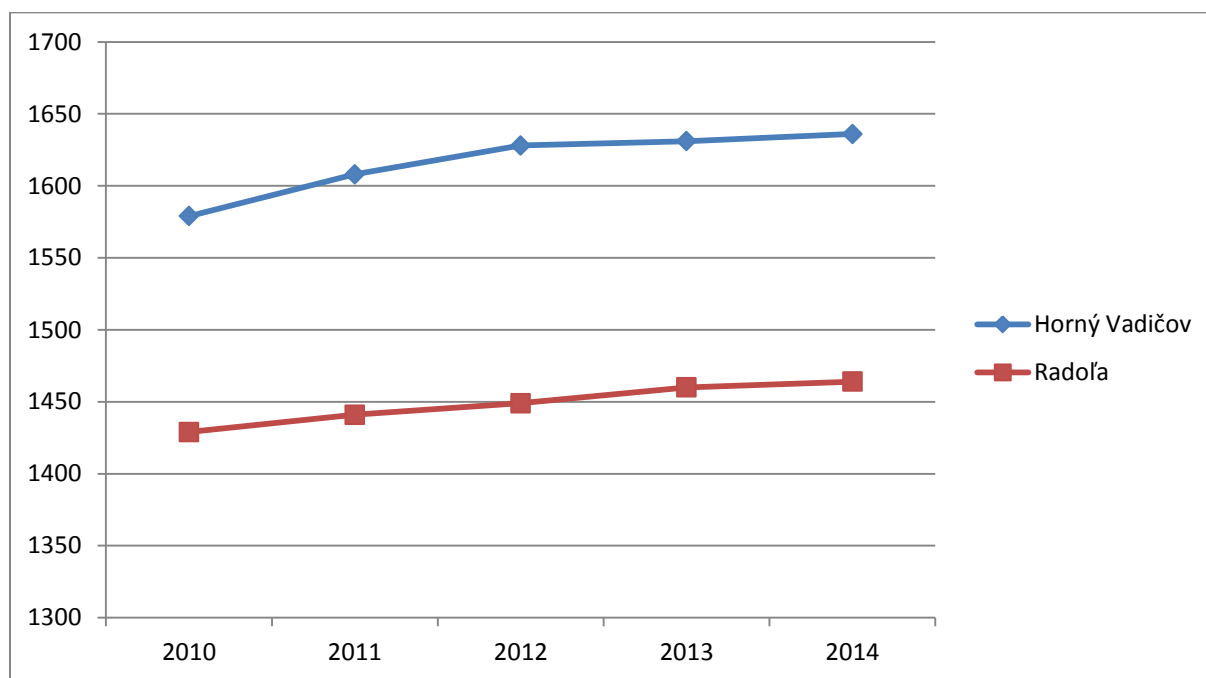
Zdroj: Závěrečné účty obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Graf 2.3 Porovnanie výsledkov hospodárenia obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Závěrečné účty obcí Horný Vadičov a Radoľa za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

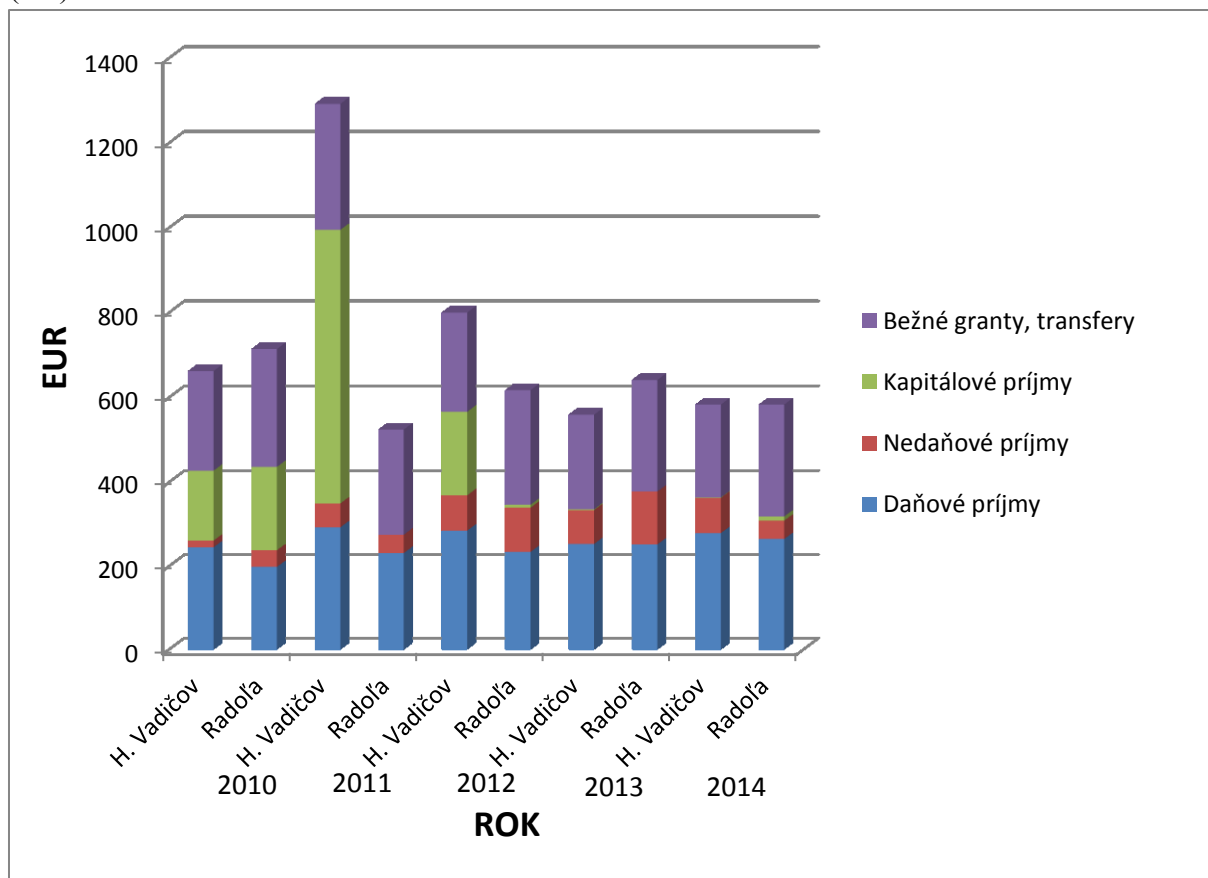
Príloha č. 3 Vývoj počtu obyv. v obciach Horný Vadičov a Radoľa v sledovanom období 2010-2014

Zdroj: Demografické údaje obcí Horný Vadičov a Radoľa

Príloha č. 4 Hospodárenie obcí Horný Vadičov a Radol'a za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

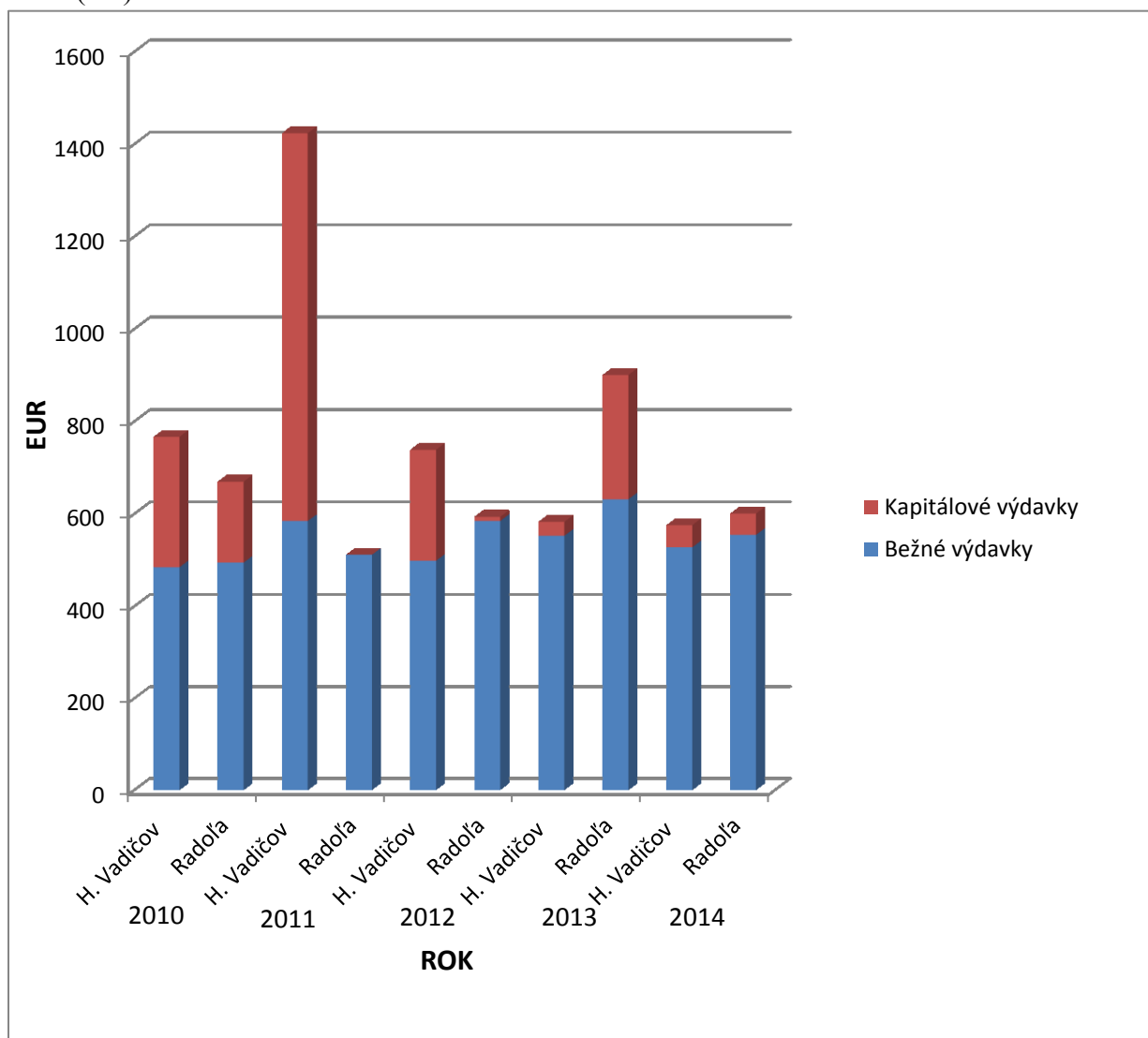
Graf 4.1 Príjmy obcí Horný Vadičov a Radol'a, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Závěrečné účty obcí Horný Vadičov a Radol'a za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Graf 4.2 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Závěrečné účty obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

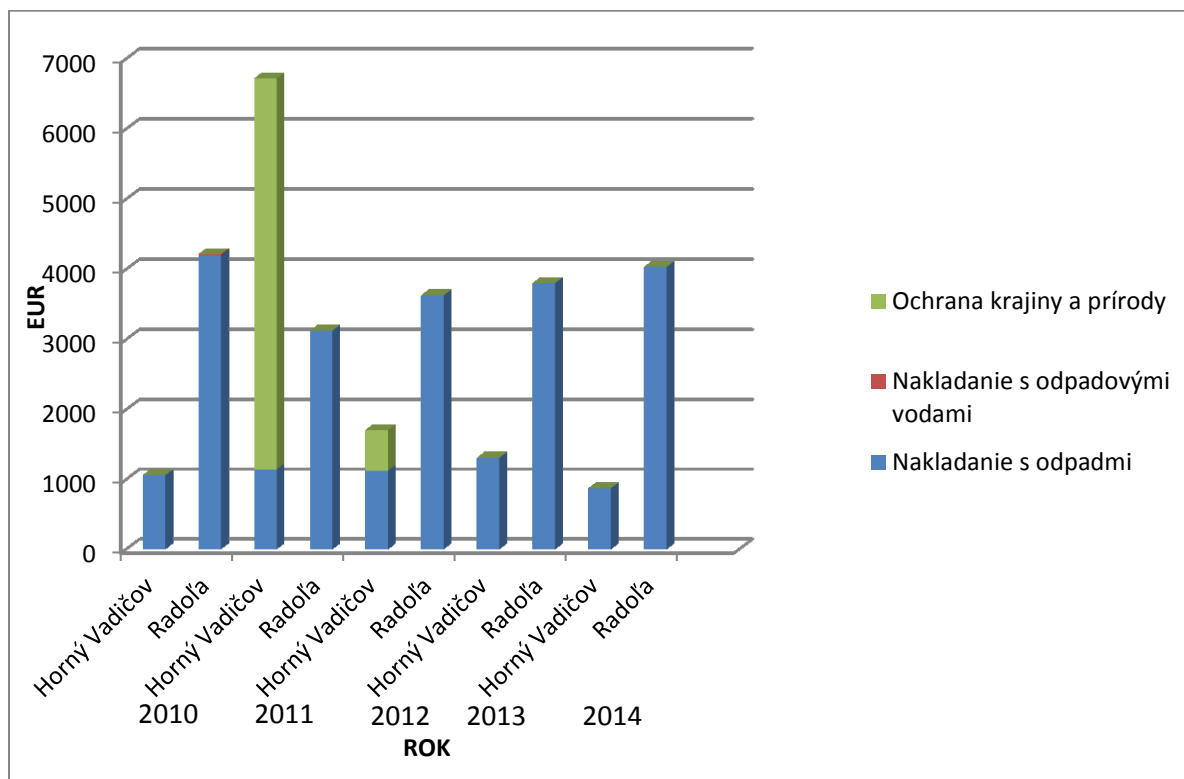
Príloha č. 5 Počet rodinných domov a rekreačných chat v obciach Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010–2014

	Rodinné domy		Rekreačné chaty		Spolu	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
2010	614	367	3	1	617	368
2011	623	372	4	2	627	374
2012	635	376	5	2	640	378
2013	644	381	4	5	648	386
2014	652	389	0	5	652	394

Zdroj: Štatistiky obce Horný Vadičov a Radoľa

Príloha č. 6 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radol'a vynaložené na ochranu životného prostredia za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

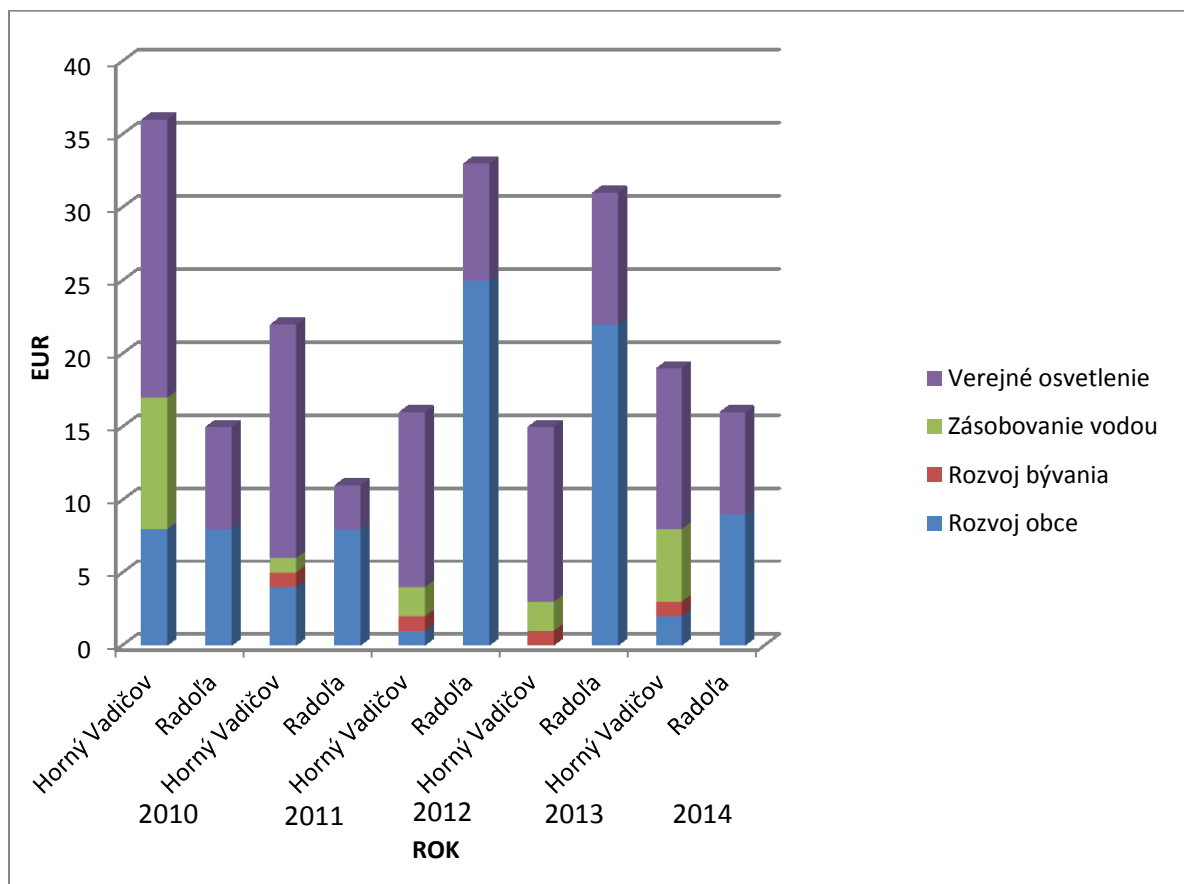
Graf 6.1 Porovnanie bežných výdavkov obcí Horný Vadičov a Radol'a, na 1km², na ochranu životného prostredia, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radol'a za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

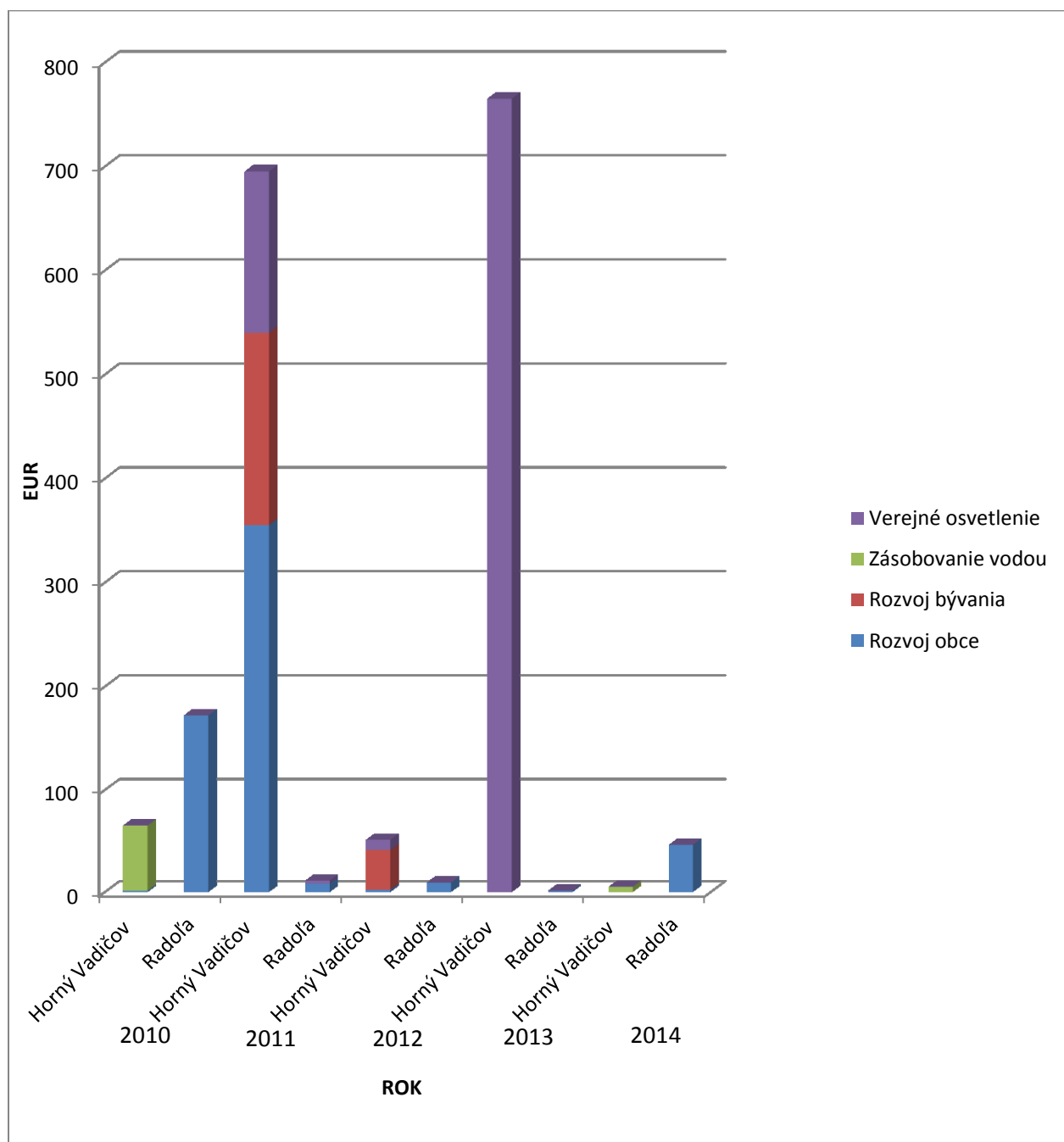
Príloha č. 7 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na bývanie a občiansku vybavenosť za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 7.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na bývanie a občiansku vybavenosť, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

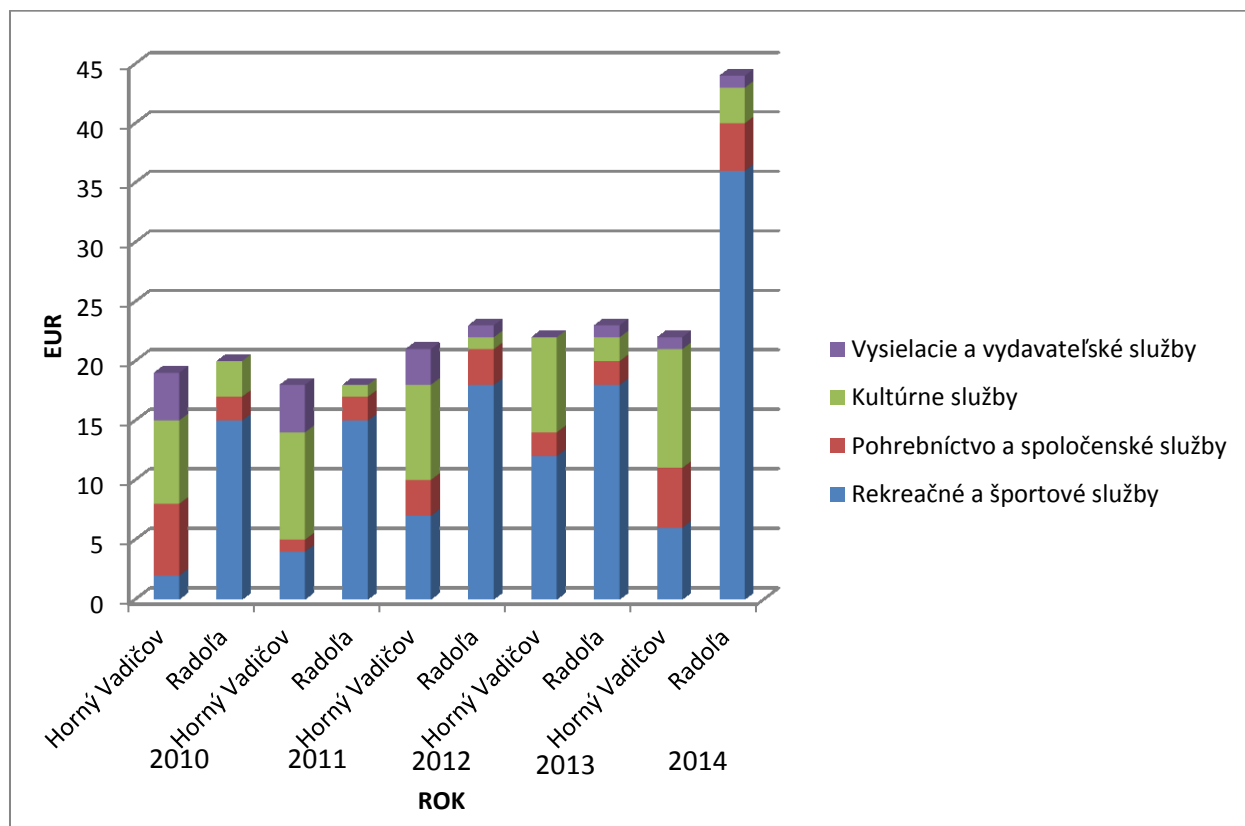
Graf 7.2 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radol'a, na 1 obyv., na bývanie a občiansku vybavenosť, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radol'a za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

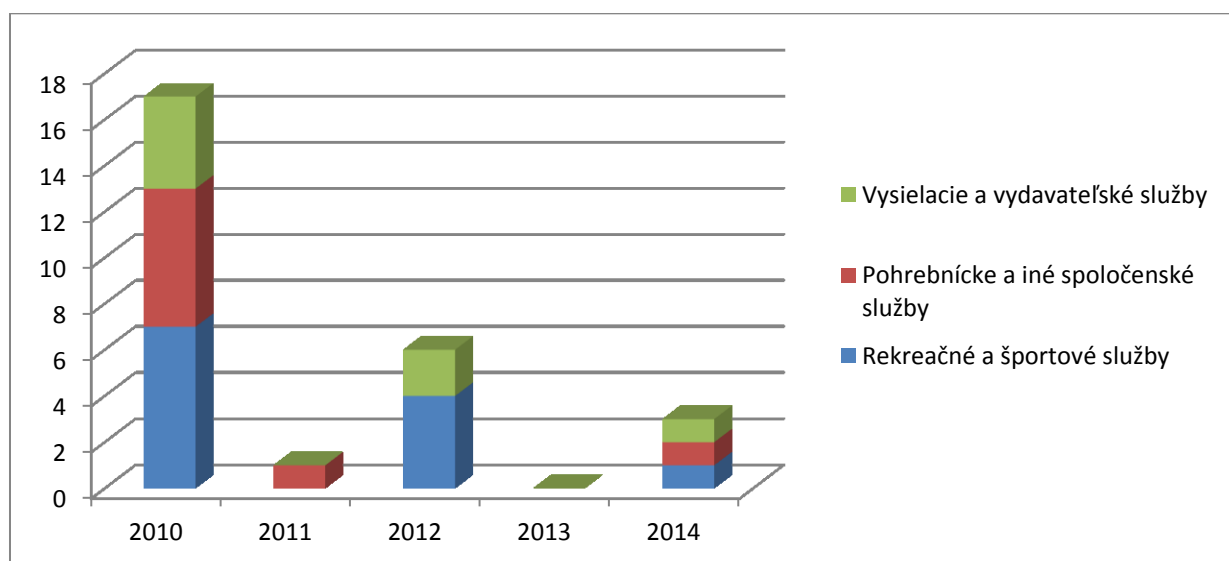
Príloha č. 8 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na rekreáciu, kultúru a náboženstvo za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Graf 8.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 obyv., na rekreáciu, kultúru a náboženstvo, za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

Graf 8.2 Kapitálové výdavky obce Horný Vadičov na rekreáciu, kultúru a náboženstvo, na 1 obyv., za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov za obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie.

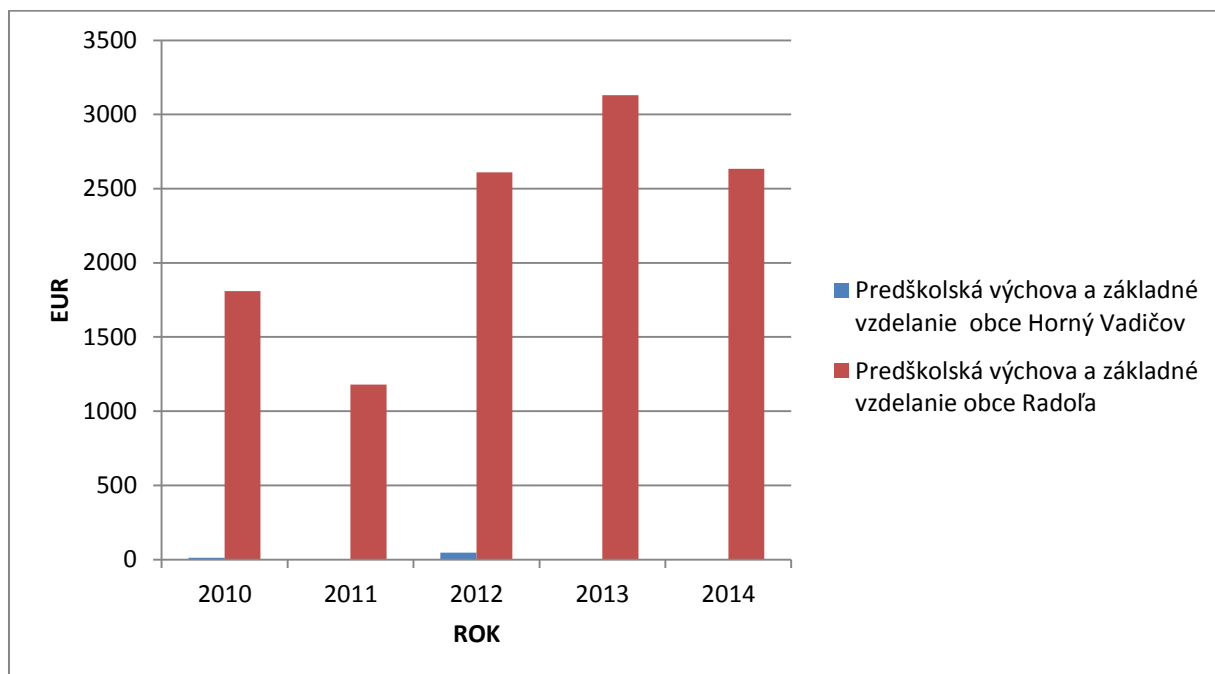
Príloha č. 9 Počet detí navštevujúcich ZŠ a MŠ v obciach Horný Vadičov a Radoľa v sledovanom období 2010-2014 a v školských rokoch 2009/2010-2013/2014

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa	Horný Vadičov	Radoľa
ZŠ	191	199	192	192	197	169	200	168	206	165
MŠ	58	30	48	40	61	38	51	43	59	35
SPOLU	249	229	240	232	258	207	251	211	265	200

Zdroj: Štatistiky obcí Horný Vadičov a Radoľa

Príloha č. 10 Výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa vynaložené na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

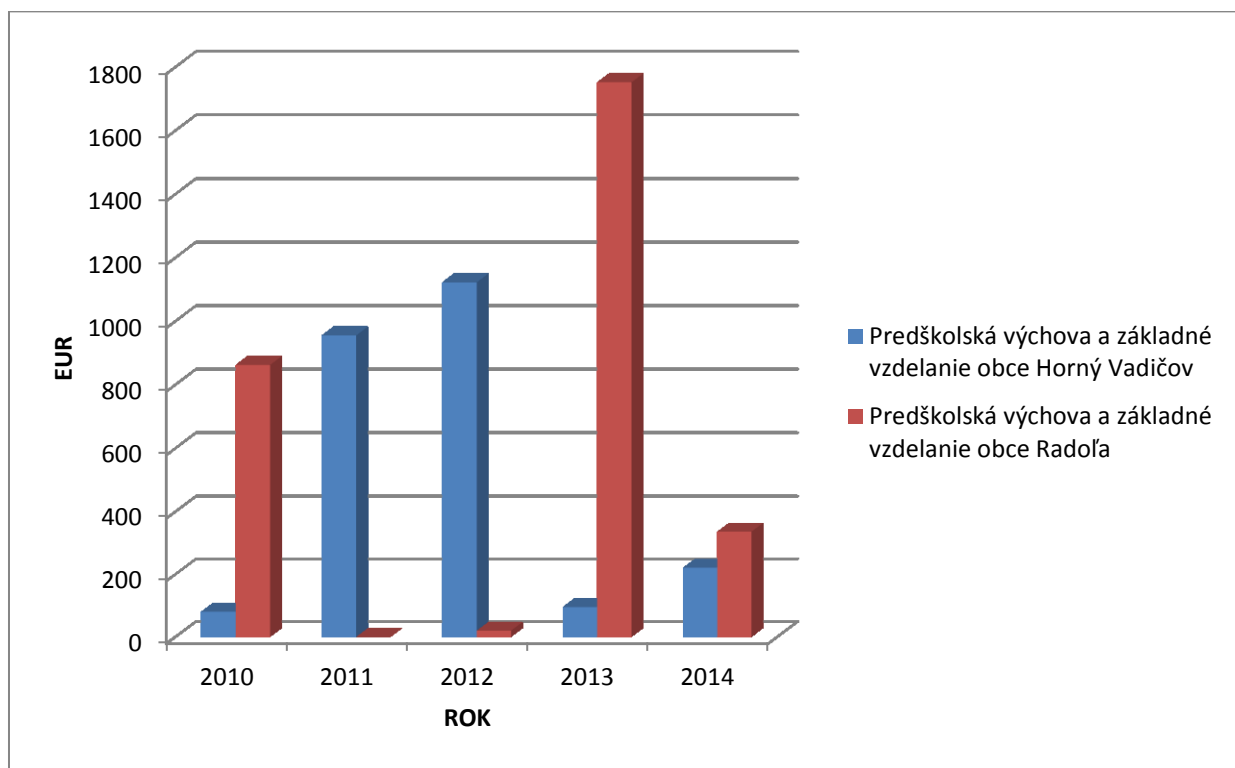
Graf 10.1 Bežné výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014 (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie

Graf 10.2 Kapitálové výdavky obcí Horný Vadičov a Radoľa, na 1 žiaka, na vzdelávanie za sledované obdobie 2010-2014, upravené o výdavky z oblasti rozvoja obce Radoľa (v €)

Zdroj: Čerpanie výdavkov obcí Horný Vadičov a Radoľa za sledované obdobie 2010-2014, vlastné spracovanie